Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 203 (2205) ♦ Субота, 30 жовтня 1999 року ♦ Ціна договірна

30 жовтня

✔ 1708 р. Петро І послав запорожцям грамоту, в якій обіцяв не чинити утисків, і запропонував на спільній раді обрати гетьмана.
✔ 1964 р. У Львові відкрито пам'ятник Іванові Франку.
✔ 1967 р. Радянський Союз здійснив перше автоматичне стикування кораблів у космосі.

Я вам пишу...

Цінуймо гривню

Майбутній Президенте, зробіть, будь ласка, так, щоб ми, народ України, гордились і цінували свою національну валюту — гривню, а не кланялися перед доларом.

Думаю, це підвищить і почуття патріотизму кожного громадянина України.

М. КОТЕНКО.
Черкаська область.

31 жовтня — вибори Президента України

Звернення до народу Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка

Шановні мої співвітчизники!

У неділю, 31 жовтня, — відповідальний момент у житті нашого народу. Обираючи Президента України, ми вибираємо собі долю!

Саме в цей день кожен з нас визначає майбутню політику держави, достаток чи біду у своєму домі. Якщо проголосуємо за продовження курсу безальтернативних реформ діючого Президента, то це означатиме, що зарплату і пенсії виплачуватимуть ще рідше. На них купуватимемо дедалі менше, бо за зростанням цін не встигнуть. Це — зростання непосильних боргів іноземцям, ліквідація залишків безплатного лікування і навчання.

Інші кандидати в Президенти орієнтуються на політику відновлення власного виробництва, повернення всім робочих місць, зростання зарплат і пенсій, підвищення життєвого рівня громадян.

Бачу, що більшість пропрезидентських засобів масової інформації просто обманюють, а владні структури — шантажують виборців, прагнучи змусити їх голосувати за діючого Президента.

Це є грубим порушенням Конституції і законів про вибори. Це — ганебна сторінка в історії становлення незалежної України.

На мою думку, яка збігається з поглядами більшості депутатів, завдання нового Президента — не хаотично, безсистемно розрізати стрічки, а розробити стратегію економічного розвитку держави, створити робочі місця для всього працездатного населення, гарантувати умови національної безпеки України, бо це перспектива насамперед для молоді, наших дітей і онуків. Це — зміна цінностей в суспільстві, коли кваліфіковану працю вченого, лікаря, вчителя, інженера, робітника, селянина і підприємця буде визнано найбільшим надбанням у державі.

Закликаю Вас, мої співвітчизники, не піддавайтеся шантажу, залякуванню та обману. Щоб запобігти фальсифікації виборів, прийдіть усі на вибори і виберіть собі шлях до достатку і спокою, щасливу долю Вашим дітям та онукам.

Будьмо творцями, а не заручниками власної долі.

Хай поталанить тобі, Україно!

29 жовтня 1999 року.

"А ви гартуйте ваші голоси!"

"А ви гартуйте ваші голоси!
Не пустослів'ям, пишним та барвистим,
не скаргами,
не белькотом надій,
не криком,
не переспівом на місці,
а заспівом в дорозі нелегкій."

Ліна КОСТЕНКО.

Матеріал на цю тему читайте на 5-й стор.

«До майбутнього Президента України»

Такий ключовий зміст нової книжки — наукової праці народного депутата України, доктора економічних наук професора В. Коломойцева.

Мабуть, головне в авторській монографії —верховенство ідеї конструктивізму. Ось як подано в книжці волю народу нашої країни: «Для народу України «добро» — це чітка програма соціально орієнтованих реформ, проголошена кандидатом, який готовий практично реалізувати її й має для цього необхідну команду, а «зло» — продовження розмов про реформи під акомпанемент падіння вниз, що не припиняється, і залаштункової боротьби».

(Закінчення на 4-й стор.).

Роз'яснення

Центральної виборчої комісії щодо заборони проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей

Конституція України гарантує громадянам України право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними. Вибори Президента України є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

З метою забезпечення реалізації і захисту конституційних виборчих прав громадян при проведенні виборів Президента України, рівності можливостей для всіх кандидатів у Президенти України під час проведення виборчої кампанії Центральна виборча комісія роз'яснює, що відповідно до вимог частини третьої статті 33 Закону України «Про вибори Президента України» забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей.

Порушення цієї вимоги закону тягне за собою кримінальну відповідальність.

Подарунок від КЗпП

Нинішня річниця Великої Жовтневої соціалістичної революції — 7 та 8 листопада — припадає на неділю і понеділок. Тому згідно зі статтею 67 Кодексу законів про працю, вихідний день 7 листопада переноситься з неділі на вівторок — 9 листопада. Так що в сумі вихідних днів буде аж чотири: 6, 7, 8 і 9 листопада. КЗпП є документом прямої дії, тому норма про перенесення днів не вимагає від Кабінету Міністрів прийняття окремого рішення.

○ Міжнародна журналістська конференція «Вибір України очима світу» проходить у Києві.
○ Кабмін надав пільги ветеранам військової служби та їхнім сім'ям на безплатний проїзд до постійного місця проживання після їхнього звільнення.

P.S.

У номер

✔ Київ

Аби відвернути фальсифікації

На численних порушеннях законодавства під час нинішньої передвиборної кампанії наголосив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко на вчорашній зустрічі з делегацією спостерігачів Парламентської Асамблеї Ради Європи. «Але, — зазначив він, — ми спробуємо звести ці негативи до мінімуму». Олександр Ткаченко повідомив гостям, які заходи вживаються Верховною Радою для відвернення можливих фальсифікацій результатів виборів.

Про конкретні прояви незаконних діянь виконавчої влади поінформував представників ПАРЄ й голова Тимчасової спеціальної комісії ВР із забезпечення виборчих прав громадян під час президентських виборів Олександр Єльяшкевич. Один з візитерів — грецький парламентарій Шараламбос Ангуракіс — порівняв нинішню ситуацію в Україні з часами військової диктатури в Греції: «Ті порушення, про які ви розповіли, нагадують мені вибори «чорних полковників», що відбувалися в нас у 70-х роках...» Гостей також цікавили перспективи скасування в Україні смертної кари. Олександр Ткаченко сказав, що, зважаючи на громадську думку та складну кримінальну ситуацію, з цього питання доцільно було б провести референдум.

Справжній тиск

Учора Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Російської Федерації в Україні Іваном Абоімовим. На початку зустрічі Олександр Ткаченко привітав посла з Днем комсомолу, відзначивши, що це — «наша біографія, молодість», а ще комсомольська діяльність була непоганою політичною школою.

Звісна річ, головною темою розмови стали президентські вибори. На думку Олександра Ткаченка, ще ніколи передвиборна кампанія в Україні не проходила за таких важких умов. «Це складні вибори, що здійснюються під патронатом Президента. Відчувається, не побоюся цього слова, справжній азіатський тиск». Із телеекрана «не сходить одна особа. Народ намагаються привчити до думки, що є тільки один кандидат, а не п'ятнадцять (тепер уже тринадцять)».

Голова ВР вважає, що у виборах візьме участь 75—80 відсотків громадян, які мають право голосувати.

✔ Єреван

Кому це вигідно?

Терористам, які влаштували криваву драму в стінах вірменського парламенту, обіцяно особисту безпеку. Їхній лідер Наірі Унанян наполягає, щоб суд був справедливий і разом з ними на лаву підсудних сіли всі, «хто спричинив інцидент — особи, винні у розвалі державності, корупції, соціально-економічній кризі».

Міністерство оборони Вірменії поширило різку за тоном заяву. В її тексті — вимога про відставку міністра внутрішніх справ, міністра національної безпеки, а також генерального прокурора республіки. Найвірогідніше, вірменський генералітет розцінює те, що сталося, як державний переворот.

Водночас головне запитання — кому були вигідні ці вбивства? — залишається без відповіді. Висловлюються чимало версій: злочинці були божевільними; це агенти зовнішніх сил, які намагалися у такий спосіб активізувати миротворчий процес навколо Карабаху; вони були представниками партій, що бажали зміни влади...

Фото АП.

Ми запитали про вибори, нам розповіли про життя

Шановні читачі, цією добіркою листів, що надійшли до редакції на пропозицію дати поради кандидатам у Президенти, ми завершуємо акцію. Багато хто з вас запропонував до уваги кандидатів не тільки те, що треба зробити напередодні виборів 31 жовтня, а й розповів про свої житейські турботи, про те, що думає, чим живе. Є у ваших листах рядки й про те, як організувати владу в Україні, напутні слова тому, кого ми всі разом оберемо Президентом України. Та щоб обрати, треба принаймні прийти на виборчу дільницю і заповнити бюлетень. Проголосувати як патріоти своєї країни. Будьмо мудрі! Може, цей заклик і зайвий. Хай би краще був зайвий, бо народ справді мудрий. Отже, листи. Читайте — вони допоможуть зробити вибір.

По радіо щодня кажуть про пенсію

Я прожила вже 70 років. Пам'ятаю, як війна була, розруха й голод. Було зрозуміло — навколо фріци. А тепер навколо — палаци. А тут, пропрацювавши весь вік від зорі до зорі, тепер немає, за що хліба купити. Щодня по радіо кажуть, що пенсії підвищать. Щоб повірили. А потім кажуть, що нема де взяти тих грошей. Бо палаци і рахунки в банках недоторканні. Отаке життя. Тому ми його хочемо змінити.

І. ЛИТВИНОВА.

Дніпропетровськ.

Потрібен референдум про інститут президентства

Тому, хто стане Президентом, треба ініціювати референдум про ліквідацію інституту президентства. Адже, крім протистояння з Верховною Радою, це нічого позитивного не дало. Де гарантія, що наступний Президент не повторюватиме таку війну з парламентом. У разі скасування інституту президентства будуть зекономлені чималі гроші. А влада має бути поділена так: законодавча — Верховна Рада, виконавча — Кабінет Міністрів на чолі з прем'єром, підзвітним Верховній Раді. Судова влада має обиратися і бути незалежною.

Юрій МИЛЬЧЕНКО, пенсіонер, ветеран праці, учасник бойових дій.

Одеса.

Ощасливте всіх

Тому, хто стане Президентом, хочу дати кілька порад. Щоб у кожному домі вам радо піднесли хліб-сіль, треба ощасливити своїми вчинками і державницькими діями не окремих людей або окреме село, куди провели газ чи проклали асфальт, чи місто, де пустили трамвай, а всіх у країні. Забороніть, не дозволяйте собі дякувати за ваші заслуги перед окремими, ощасливленими людьми. Забороніть оплески на свою адресу і вихваляння на всі боки. Аморально за рахунок нещасть одних робити щасливими окремих. Не дозволяйте керівникам будь-якого рівня отримувати зарплату за той місяць, за який її не отримали його підлеглі. Оголосіть в Україні війну феодалізму! Нехай у вашій країні успіху добиваються не грошима чи знайомствами, а розумом, здібностями і добрими справами. Зробите це — станете першим демократичним Президентом незалежної України.

Н. МАРЧУК.

Чернігівська область.

Віддайте гроші на поховання

Дійшло до того, що нема, за які гроші купити труну. Ховаємо людей, загорнувши у ковдру. Ось минуло два роки, як помер чоловік, а я досі не можу одержати 150 гривень на поховання. То чому б не виплачувати ці гроші зі старих вкладів. І взагалі їх треба віддати людям, хоча б поетапно, але все ж таки за життя вкладника.

А ще треба заборонити спекуляцію цигарками і горілкою. Це допоможе наповнити бюджет держави.

Далі. Треба всі поля засівати. Щоб не росли бур'яни, як зараз. У сільському господарстві не повинні керувати випадкові люди.

В. ФРОЛОВА.

Запорізька область.

Ощадкнижка... на копійку?

Я збирав на подарунок онуку. Ось він і виріс. Пішов з паспортом в ощадкасу одержувати подарунок діда, але йому відповіли, що держава досі не розробила методику індексації карбованцевих внесків. Можете одержати за тисячу карбованців копійку. Онук від копійки відмовився і забрав назад свою ощадкнижку.

Він допризовник. Треба добре харчуватися, та сім'я живе незаможно. Онук худне, та носить у кишені ощадкнижку. Я йому кажу про патріотизм, а він хоче ковбаси або хоча б яєшню. Хочеться їсти.

Розумію, що про компенсацію забули. Та обкрадений не я, дід, а хлопчик, якому було десять років, коли я завів йому дитячу ощадкнижку. Соромно обкрадати дітей.

В. БРЮХОВЕЦЬКИЙ.

Донецьк.

Мені потрібні гроші поїхати до Сибіру

Леоніде Даниловичу, до вас звертається пенсіонерка, допоможіть мені, щоб виплатили гроші за державну цільову безвідсоткову позику 1990 року для придбання відеомагнітофона. Він мені не потрібен. Мені треба гроші, щоб поїхати до Сибіру провідати двох старших сестер. Одна з них дуже хвора. Я їх не бачила 20 років. І син там живе, я його не бачила 10 років. І не знаю своїх онуків. Жодного разу не бачила. Пенсію одержую 49 гривень. Я в житті не зберу на квитка в один бік. Він коштує 800 гривень. Пишу до вас і обливаюся сльозами...

Я вже зверталася до вас у травні, а відповідь одержала 16 вересня. Написали, що грошей на це нема. А якщо будуть, то їх компенсуватимуть за телевізори...

Я вийшла заміж за кримчанина і 42 роки живу тут, у Криму.

Зробіть виняток. Думаю, як ви особисто прочитаєте, то не відмовите, допоможете. Будь ласка!

Галина ЛУГОВЦОВА.

Нижньогорськ, Крим.

Краще не сідати не в свої сани

Так кажуть у народі. І він своє слово скаже на виборах. Треба, щоб усі прийшли на дільницю і чесно проголосували. Годі нас обманювати. А хто набере мізерну кількість голосів, має ще раз переконатися у тому, що краще не сідати не в свої сани.

Микола ПІВНЕНКО.

Кіровоградська область.

Оперативна інформація буде і в парламенті

Вибори-99

Опівночі 1 листопада у Верховній Раді розпочне роботу центр громадського контролю за підрахунком голосів під час президентських виборів. У сесійній парламентській залі журналісти, кандидати у Президенти, їх довірені особи та представники виборчих штабів, народні депутати зможуть спостерігати за надходженням оперативної інформації про попередні результати голосування. До центру передаватимуть протоколи з 33 тисяч виборчих дільниць, створених в Україні, їх опрацьовуватиме комп'ютерна система, і результати періодично висвітлюватиме інформаційне табло.

Як наголосив один з ініціаторів створення такого центру, голова Тимчасової спеціальної комісії ВР із забезпечення виборчих прав громадян Олександр Єльяшкевич, офіційні результати голосування на президентських виборах може оголошувати лише Центрвиборчком. «Ніхто не зазіхає на його повноваження і не змагатиметься з ЦВК на швидкість отримання інформації, — сказав О. Єльяшкевич. — Центр громадського контролю за виборами створено для того, щоб у жодного громадянина України не було сумнівів, що результати голосування реальні».

Проведення громадського контролю за виборами було обумовлено в угоді, яку підписали 12 кандидатів у Президенти. Виборчий центр у ВР, який очолюватиме О. Єльяшкевич, планує отримувати інформацію про хід голосування через представників кандидатів у Президенти. Вони згідно з нещодавно прийнятими парламентом змінами до Закону про вибори Президента отримуватимуть протоколи з результатами голосування у виборчих комісіях. Загалом у проекті буде задіяно близько 10 тисяч чоловік, частину затрат узяли на себе міжнародні організації, які допомагають Україні у створенні громадянського суспільства.

Олександр Єльяшкевич на прес-конференції також звернув увагу на те, що штаб Леоніда Кучми в день голосування, 31 жовтня, планує збирати підписи за проведення всеукраїнського референдуму з приводу створення двопалатного парламенту. На його погляд, такі дії цілком незаконні. Адже для збирання підписів за проведення референдуму спочатку потрібно зареєструвати у ЦВК ініціативні групи зі збору підписів. Правових підстав для їх реєстрації немає: чинний закон про референдум застарів, містить посилання на вже не існуючий орган — Президію ВР, і потребує внесення змін. Саме з цієї причини рік тому ЦВК відмовила в реєстрації ініціативних груп з проведення референдуму про дострокове припинення повноважень Президента України Леоніда Кучми.

Юліана ШЕВЧУК.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

«Про День інженерних військ»

Ураховуючи заслуги інженерних військ у зміцненні обороноздатності держави, **постановляю:**

Установити в Україні свято — День інженерних військ, яке відзначати щорічно 3 листопада.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
27 жовтня 1999 року.
№ 1399/99.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Договору між Україною та Китайською Народною Республікою про екстрадицію»

Верховна Рада України **постановляє:**

Договір між Україною та Китайською Народною Республікою про екстрадицію, підписаний 10 грудня 1998 року у м. Пекін, ратифікувати.

Відповідно до статті 6 Договору центральними органами України з метою виконання його положень є:

Міністерство юстиції України — щодо осіб, справи яких перебувають у провадженні суду;

Генеральна прокуратура України — щодо осіб, справи яких перебувають на стадії досудового слідства.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
21 жовтня 1999 року.
№ 1184-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Управлінням Верховного Комісара ООН у справах біженців та Протоколу про доповнення пункту 2 статті 4 Угоди між Урядом України та Управлінням Верховного Комісара ООН у справах біженців»

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України та Управлінням Верховного Комісара ООН у справах біженців, підписану 23 вересня 1996 року в м. Києві, та Протокол про доповнення пункту 2 статті 4 Угоди між Урядом України та Управлінням Верховного Комісара ООН у справах біженців, підписаний 23 вересня 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
21 жовтня 1999 року.
№ 1185-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Україною і Республікою Білорусь про спрощений порядок зміни громадянства громадянами України, які постійно проживають в Республіці Білорусь, і громадянами Республіки Білорусь, які постійно проживають в Україні»

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Україною і Республікою Білорусь про спрощений порядок зміни громадянства громадянами України, які постійно проживають в Республіці Білорусь, і громадянами Республіки Білорусь, які постійно проживають в Україні, підписану в м. Києві 12 березня 1999 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
21 жовтня 1999 року.
№ 1186-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 156 про рівне ставлення і рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками»

Верховна Рада України **постановляє:**

Конвенцію Міжнародної організації праці № 156 про рівне ставлення і рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками, прийняту 67 сесією Генеральної конференції Міжнародної організації праці 23 червня 1981 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
22 жовтня 1999 року.
№ 1196-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України та Закону України «Про Прикордонні війська України»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про загальну структуру і чисельність Прикордонних військ України» Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Кримінально-процесуального кодексу України та Закону України «Про Прикордонні війська України» такі зміни:

1. У пункті 7 статті 101 Кримінально-процесуального кодексу України слова «органи прикордонної охорони» замінити словами «органи охорони державного кордону».

2. Статтю 2 Закону України «Про Прикордонні війська України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №2, ст.7) викласти в такій редакції:

«Стаття 2. Загальна структура Прикордонних військ України

Центральним органом управління Прикордонних військ України є Державний комітет у справах охорони державного кордону України, який є центральним органом виконавчої влади. Положення про Державний комітет у справах охорони державного кордону України затверджується Президентом України.

Голова Державного комітету у справах охорони державного кордону України є Командувачем Прикордонних військ України. Він призначається на посаду та звільняється з посади відповідно до Конституції України Президентом України.

Регіональними органами управління Прикордонних військ України є напрями Прикордонних військ України, які очолюються командувачами військ напрямів.

Органами охорони державного кордону є з'єднання та частини Прикордонних військ України, які виконують поставлені перед Прикордонними військами України завдання щодо захисту державного кордону України та охорони її суверенних прав у виключній (морській) економічній зоні.

Органами забезпечення Прикордонних військ України є відповідні з'єднання, частини, установи, підприємства та навчальні заклади, через які безпосередньо здійснюються матеріально-технічне, медичне, кадрове та інші види забезпечень діяльності Прикордонних військ України».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 жовтня 1999 року.
№ 1134 — XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 214 Цивільного кодексу Української РСР»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Статтю 214 Цивільного кодексу Української РСР викласти в такій редакції:

«Стаття 214. Прострочення виконання боржником грошового зобов'язання

Боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних з простроченої суми, якщо законом або договором не встановлений інший розмір процентів».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закон України «Про внесення зміни до статті 214 Цивільного кодексу Української РСР» не поширюється на правовідносини, що виникають з прострочення виконання грошового зобов'язання, пов'язаного з оплатою населенням комунальних послуг.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 жовтня 1999 року.
№ 1136-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до статей 175 та 188^8 Кодексу України про адміністративні правопорушення»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст.1122) такі зміни:

1) у статті 175 слова «від трьох» замінити словом і цифрами «від 0,5», а слова «від п'яти» — словами «від двох»;

2) у статті 188^8 слова «від трьох» замінити словом і цифрами «від 0,5», а слова «від п'яти» — словами «від двох».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 жовтня 1999 року.
№ 1142-XIV.

З пошти

Запустили «дурочку», або Як маленьку пропозицію перетворили на велику проблему

З кожним днем рівень життя падає й падає... Дещо, однак, зростає. Поряд із злочинністю, бідністю, смертністю збільшується апарат управління. Незважаючи на це, в Україні не вирішуються елементарні, але життєво важливі справи.

Ось один лише приклад.

Відомо, що в міському транспорті «місця для інвалідів, осіб похилого віку та пасажирів з дітьми» завжди зайняті здорованями. А чому б, запропонував я в листі до «Голосу України», високим транспортним чиновникам не зобов'язати кондукторів і контролерів змінити «традицію»?

Редакція погодилася зі мною і надіслала мого листа в Міністерство транспорту України. Це було в січні ц. р.

Протягом місяця я одержав п'ять листів. Автори повідомляли, що вони дуже, ну дуже уважно вивчили мої пропозиції, вважають їх дуже, дуже актуальними і зроблять усе від них залежне, аби тільки старі люди і діти відчували себе в транспорті, наче в бога за пазухою.

Зокрема, начальник управління справами Міністерства транспорту М. Верниба оперативно переадресував мого листа до Київської міської державної адміністрації, оскільки, мабуть, вирішив, що, крім як у Києві, в Україні ні старих, ні дітей нема. Але цим не обмежився. Копію листа він надіслав до Державного департаменту автотранспорту «для опрацювання (?!) та надання відповіді автору і редакції».

Справа після цього негайно зрушила з місця. І тижня не минуло, як надійшов лист від заступника голови автомобільного департаменту Ж. Зайцева. Він дуже популярно на двох аркушах машинопису роз'яснив, що «за останній період майже всі автотранспортні підприємства змінили форму власності і тепер не входять до сфери правління Мінтрансу України». Обійшовши мовчанкою, чим же тепер займається апарат департаменту, Ж. Зайцев пояснив, що на виконання рішення координаційного комітету по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю при Президентові України... передбачено створити обласні автотранспортні управління, які мають істотно впливати на зміцнення дисципліни і порядку на автомобільному транспорті України. Ну, нарешті! Мабуть, зрозумів я, досі це було самому департаменту не під силу.

«Зважаючи на актуальність порушеного Вами питання, — писав далі Ж. Зайцев, — Укравтотранс... запропонував генеральному директору Київського міського ТВО автотранспорту Ф. Гораю вжити відповідних заходів до водіїв та кондукторів, зобов'язавши їх сприяти наданню пасажирам з дітьми, інвалідам та громадянам похилого віку місць для сидіння в автобусах».

І знову — тільки Київ. Невже в інших містах тепер автобуси вже не ходять?

Уважно розглянувши мого листа, перший заступник генерального директора Київського міського територіально-виробничого об'єднання автомобільного транспорту А. Зимін у своєму коротенькому посланні «з повагою» повідомив, що на виконання вказівки зверху щодо моїх актуальних пропозицій керівників автотранспортних підприємств, які здійснюють пасажирські перевезення, «зобов'язано постійно проводити роз'яснювальну роботу в колективах. Їм також запропоновано «поновити покажчики місць для сидіння» ветеранів, інвалідів та дітей.

Про постійне проведення роз'яснювальної роботи в колективах, ТВО «Київміськавтотранс» та ДКП «Київелектротранс» повідомив також в. о. начальника управління транспорту Київської міської держадміністрації І. Шпильовий. І тільки один — заступник директора «Київелектротрансу» В. Мельник — повідомив про конкретний крок: тут вирішено «включити в посадову інструкцію контролерів та кондукторів пункт про нагадування пасажирам поступатися місцем інвалідам, людям похилого віку і дітям».

Після мого звернення в «Голос України» минуло понад сім місяців. Я щодня їжджу на роботу і з роботи трьома-чотирма видами міського транспорту. Жодного разу за цей час не бачив і не чув, щоб кондуктор або контролер попросив якогось молодика звільнити хоча б для інваліда відведене йому місце. Отакий результат бурхливої діяльності транспортних начальників. І це в столиці!

Навіщо з кишені платників податків — майбутніх ветеранів — оплачувати армію чиновників, яким лінько вирішити найпростішу проблему?

А мудрець давно «застерігав: «Тіло своє не роби труною своєї душі». Пригадується гумористична мініатюра Аркадія Райкіна про те, як бездушні люди замість того, щоб вирішувати справу по суті, «запускали дурочку» в надії, що ніхто ні в чому не розбереться. Доки?

Олександр ЛЕБЕДЄВ,
фронтовик.

Київ.

Результат «діяльності» начальників — пшик

У номер

✓ Миколаїв

"НІЕСКО" набирає екіпаж

Приватна експортно-імпортна судноплавна компанія "НІЕСКО" розпочала комплектувати екіпаж для нового судна, яке ось-ось буде передано у її власність. Теплохід типу "ріка-море" було виставлено на аукціон у Венеції й миколаївська компанія його виграла. Досі "НІЕСКО" мала три судна, тепер додається ще одне. Отже, збільшиться вантажоперевезення між портами України, Росії, Туреччини, Греції та Італії.

✓ Луцьк

Дорогу перспективним проектам!

У Луцьку почав діяти державний науково-інформаційний центр. Його завдання — сприяти фінансуванню бізнес-проектів тутешніх вчених, роботи яких мають народногосподарське значення й зацікавили конкретних виробників. У луцьких вузах подібні розробки науковців давно вкриті пилом на полицях, або губляться в столичних кабінетах. Водночас проекти, котрі хтозна як потрапили за кордон, уже дають там чималі доходи.

Отож надія майже півтисячі волинських науковців саме на новостворений центр, який має допомогти їм реалізувати свої ідеї. А таких проектів уже розроблено чимало. Зокрема, з проблем розвитку трудових ресурсів, екології Шацького національного природного парку. Інтерес викликають й оригінальні розробки нових технологій в сільському господарстві, медицині. Науково-технічна рада центру має намір відібрати перспективні проекти, аби вже в наступному році знайти кошти для їх впровадження у виробництво.

✓ Львів

Скло, прозоре, як ідея

З 1989 року у Львові проходять міжнародні симпозіуми з гутного скла. Цього разу художники підготували акцію «Музей скла у Львові». Адже видатні митці, які з'їжджалися сюди з різних місць, дарували свої роботи місту. Відтак утворилася унікальна колекція для музею гутного скла, де експонуватимуться також археологічні знахідки.

Галичина віддавна була центром цього ремесла, а отже майбутній музей експонуватиме збірку світового мистецького рівня. Таких музеїв у світі немає. Для втілення ідеї потрібна «дрібничка»: хоча б триста квадратних метрів площі. Поки що експонати зберігаються у фондах. Частину робіт львів'яни побачили у залах Палацу мистецтв.

✓ Рівне

Їстимемо свої харчі

Харчова промисловість Рівненщини цього року виробила продукції майже на чверть більше, ніж за відповідний період минулого. Розширили асортимент виробів, поліпшили їх якість, а отже, й конкурентоспроможність «Рівнеконсервпром», ВАТ «Рівнехліб», Рівненська кондитерська фабрика, молочники й цукровики Дубна та Острога...

Скажімо, підприємства об'єднання «Рівнехарчопром», очолюваного Зіновієм Іванцівим, за дев'ять місяців «видали на-гора» на 5,5 мільйона гривень м'ясних і молочних консервів, ковбасних виробів, макаронів, безалкогольних напоїв тощо. Якщо німці, приміром, купують пряники Здолбунівського заводу продтоварів, то це вже про щось говорить. І то не єдина зарубіжна адреса...

✓ Фотофакт

До Дня рятівника працівники оперативно-рятувальної служби продемонстрували в Пущі-Водиці, що під Києвом, уміння рятувати людей за будь-яких обставин.

Фото Михайла МАРКІВА (УНІАН).

«До майбутнього Президента України»

Такий ключовий зміст нової книжки — наукової праці народного депутата України, доктора економічних наук професора Валерія Коломойцева

(Початок на 1-й стор.).

Головна суть цієї книжки-болю, книжки-співпереживання полягає в трьох складових:

— у розумінні політики і президентства як своєрідної системи наукових концепцій і практичних моделей, що вимагають від їх суб'єктів поєднання глибоких знань закономірностей суспільного розвитку і патріотизму;

— в умінні глави держави співпереживати, вбачаючи необхідність бути причетним до болю і проблем свого народу;

— у розгляді того, що відбувається в нашій країні, в перспективі, на порівняльному тлі явищ, процесів і подій у багатьох країнах нашої планети з чітким розділенням понять «глава держави» і «президентство» як організаційна структура.

Мені вдалося познайомитися з книжкою ще на рівні рукопису. Остаточно вирішив прочитати її після такої авторської фрази: «Будь-який керівник вищого рангу одержує додатково можливості для прийняття правильних і соціально значимих рішень, якщо ця система добре продумана і поставлена на наукові основи».

Гадаю, кожному ясно, чому я застогую на ній увагу. Річ у тім, що при всьому розумінні ступеня причетності нинішньої виконавчої влади до глибокої соціально-економічної, політичної і моральної кризи в нашій країні я схильний вважати законодавчий і організаційний боки українського президентства вкрай далекими від досконалості. Чимало помилок і навіть цілком абсурдних рішень пов'язано з відсутністю нормальної легітимізації президентства в Україні. Звідси — постійні сутички з парламентом, протиборство і конфронтація замість конструктивних дій, прагнення списувати власну неспроможність на «недостатність повноважень», спроби дублювати владні функції.

Схильний до того, щоб категорично погодитися і з таким авторським твердженням: «Багатство вибору за президентства, що невстоялося, і розмитості масового ставлення до нього часто заводить людей у глухий кут. Їм буває, просто кажучи, неможливо зрозуміти, з якою метою на посаду президента претендують водночас п'ять або шість представників лівих партій, двоє рухівців і декілька їхніх суперників із таких самих правих партій? Яку політичну силу представляє нині діючий президент країни? Що означає саме поняття «незалежний кандидат» у боротьбі різних політичних сил? Звідки за тотальних злиднів багатомільйонні суми, що виділяються на проведення кампанії? Чому замість конкретних рецептів проти кризи у виступах претендентів переважають загальні фрази і критика на адресу діючої влади?».

З усіх цих питань у книжці дано чіткі наукові обгрунтування, які щоразу завершуються конкретними пропозиціями майбутньому Президентові України.

Дуже важливо, що авторський аналіз проведення президентських кампаній і власне здійснення президентства у Росії та США, Чилі та Словаччині, Казахстані та Угорщині сфокусовано переважно на ролі глави держави у подоланні кризи.

Вбачаючи головну роль держави і президентства у розвитку суспільства, професор В. Коломойцев чітко і грунтовно доводить важливість для громадян України реалізувати своє право вибору так, щоб вони, врешті-решт, змогли одержати шанс втручатися в урядові програми і політику, а також впливати на них. Важко не погодитися з авторським твердженням про те, що вибори в Україні мають сформувати інститут президентства, здатного слідкувати за народним настроєм і враховувати його у своїй повсякденній діяльності. Тільки через таке поєднання можливо домогтися такого чинника впливу на соціально-економічне життя країни, як довіра народу до влади.

Доводячи необхідність активності українських виборців, Валерій Едуардович використовує зрозумілі всім твердження, що супроводжуються кардинальними питаннями:

«За наявності кількох десятків партій і рухів, які безпосередньо або опосередковано беруть участь у виборах, абсентеїзм загрожує тому, хто прийняв таке рішення, опинитися у зовсім небажаній для себе ситуації. Скажімо, кого буде звинувачувати луганський шахтар, який не брав участі у президентських виборах, коли переможе політик, котрий виходить із вищої доцільності для держави рішуче розпочати закриття шахт? Що зможе сказати на своє виправдання працівник КСП або фермер, коли за його відсутності на виборах переможе прибічник пропозиції невпинного імпорту зарубіжної продукції? Кого матиме право звинувачувати в «нехтуванні» потреб науки і освіти професор, який віддав перевагу телевізійній програмі, а не своєму вільному громадянському волевиявленню? Наскільки виправданими будуть «громи і блискавки» безробітного, що не голосував, на адресу нового президента, коли той раптом прийме рішення за умов нинішнього важкого соціально-економічного становища має розпочати, скажімо, «шокову терапію»? На яку адресу апелюватиме діяч мистецтва, не проголосувавши на власний розгляд і тим самим збільшивши шанси на перемогу людини, яка проблеми культури вбачає другорядними? Те саме запитання можна з повним правом віднести і до лікаря або педагога, працівника комунальної служби або спортивного тренера, пенсіонера чи студента».

Ми справді маємо змогу посправжньому визначити долю країни на свій власний розсуд. Боже, врятуй нас при цьому від нового обману підконтрольними олігархам телебаченням, радіо та газетами — новими маніпуляторами громадською думкою! Дуже доречно в цьому разі посилання автора на думку відомого американського громадського діяча, професора Джейн Менсбрідж, яка з цього приводу писала: «Участь робить громадян кращими. До цього нема чого додати».

Справді, участь не можна виміряти науковими методами. Людина, яка займає активну політичну позицію, впливає на оточуючих і сама змінюється. Цілком згідний з тезою автора: «Самоусунення громадянина від політичної дійсності у формі абсентеїзму автоматично веде до його підкорення політикам, які за своїми поглядами та можливостями часто цілком протилежні його світосприйманню».

За всього розмаїття напрямів і сюжетів, що їх висвітлено в монографії, для автора завжди залишаються головними турботи більшості виборців, розв'язання таких проблем, як забезпечення роботою, виплата зарплат і пенсій, відродження підприємств агро-промислового комплексу, що простоюють, категорична зміна на краще ситуації з купівельною спроможністю громадян.

У книжці у зв'язку з цим містяться такі авторські постулати: голосуючи за певного кандидата в президенти, виборець визначає не міфічну долю державності, а чистоту на вулицях, порядок у домі, оплачувану роботу, ремонт ліфта, вчасний приїзд швидкої допомоги за викликом тощо. Не голосуючи, той, хто має на це право, передає долю своїх дітей у руки політиків, котрі бачать світ інакше, прагнуть авторитарної влади, задоволення своїх амбіцій та ін.; якість і рівень життя залежать від волі та участі кожного, лише шляхом самовираження волевиявлення кожного можна створити справжню представницьку владу; віддавши свій голос за найкращого кандидата в президенти, виборець багато в чому гарантує якісну виконавчу владу на місцях, результати роботи якої він відчуває в своєму щоденному житті.

Особливих відчуттів новизни читач цієї монографії зазнає, знайомлячись з такими її розділами та підрозділами «Громадянська позиція виборців: шлях до стабілізації та розвитку», «Ціннісний плюралізм: перспектива подолання кризи в Україні», «Потрібне нове розуміння антикризових дій», «Політекономія реіндустріалізації або що робити після перемоги на виборах?»

У книжці критично розглянуто західні рецепти для економіки нашої країни, що так широко та зі згубними для України наслідками використано представниками виконавчої влади. Показано важливість для вищих керівників країни застосовувати в своїй діяльності певну систему наукових знань. Безумовно, на масове прочитання заслуговують сюжети з розділу «Уроки сучасних президентських кампаній» про трагічний досвід «соціалістів-романтиків» із Народної Єдності в Чилі, пережиті нещодавно сусідньою Словаччиною складні випробування «сильної руки», президентську кампанію 1996 року в Росії, проведену під акомпанемент антикомунізму.

Особисто мені дуже імпонують авторські висновки. Не один із них лунає як пересторога. Наприклад, цей: не можна голосувати за принципом «аби не гірше». Не менш важливим видається авторський постулат щодо «обов'язковості тези про те, що у разі невиконання кандидатом у президенти взятих на себе зобов'язань з антикризової стратегії після вступу на посаду вже після першого року президентства його може бути піддано імпічменту».

Завершується ця унікальна для нашої країни книжка такою пересторогою:

«Сіяти навіть найякісніше зерно у непідготовлений грунт, а ще гірше — кидати його в зарослу полином цілину є не що інше, як шлях до голодного та злиденного існування. Але мало знати про це. Треба мати мужність, ресурси, відданих своїй справі професіоналів, техніку, сучасні технології та силу для того, щоб зорати, удобрити грунт, знищити бур'яни, а потім уже сіяти... Це передбачає поступове впровадження елементів новизни, виключаючи разові, одномоментні заміни всього, всіх і вся на придумане та нав'язане зовні. Експеримент з таким нав'язуванням у нашій країні вже провалився. Це очевидно кожному. Саме у цьому зв'язку всі ми маємо наважитися на зміни. 31 жовтня 1999 року для цього українські виборці, сподіваємося, отримають повну можливість.

Плисти за течією без керма і вітрил далі не можна. Тим паче, якщо води в річці стає дедалі менше».

Володимир ОЛІЙНИК,
голова Асоціації міст України.

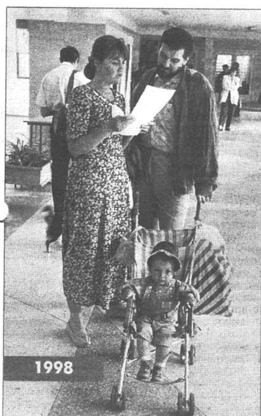

1994

1994

«А ви гартуйте ваші голоси»

1998

Ми вже обирали. Президентів і депутатів. Майже десять років ми мали чудову нагоду: з цілого переліку імен зупинитися на Одному. Такому, кому віриш, за ким можеш піти, за кого тебе змушують голосувати. Майже десять років нам було відведено на основний урок демократії: ми відповідальні за вибір. Ми обирали й нарікали на «власних» обранців — за злиденне життя, безпросвітні будні, сірі свята, за втрачену віру в найсвятіше — волю і незалежність народу. Ми лаяли тих, нагорі, забуваючи про власну провину, — це ми своїми руками вознесли їх на «олімп». Не тільки вони вершителі нашої долі, а й ми — на землі та асфальті — впливаємо на «небесний розклад».

Ми з вами погано засвоїли цей урок демократії. Саме тому перервався зв'язок між двома сторонами процесу, який називається «вибори». Саме тому за нас вирішили, що сама демократія нам не дуже потрібна: ми підвладні «гіпнозу» — очевидній брехні, підкупам і залякуванню. Невже знову нас упіймають на принадний гачок? І, заковтнувши «наживу», ми звично перейдемо на тужливі плачі: про злиденне життя, безпросвітні будні, сірі свята...

Ми вже були в минулому, ми вже маємо нинішнє. Оберімо майбутнє — без гіпнозу і страху. Насамперед нам, а не йому, президентові, треба буде дивитися в очі наших дітей. Пам'ятаймо, наш голос — це не просто позначка в бюлетені. Це не просто підтримка одного з кандидатів. Голосуючи, ми обираємо власне життя. З відчаєм чи з надією — це залежить від нас.

Завтра будь-яка агітація припиняється. Хоча дуже шкода, що немає в кабінках пам'ятки:

«Шукати Україну в Україні.
Десь має ж бути, десь вона та є!
Своя. Свобідна.
Ще не занапащена»

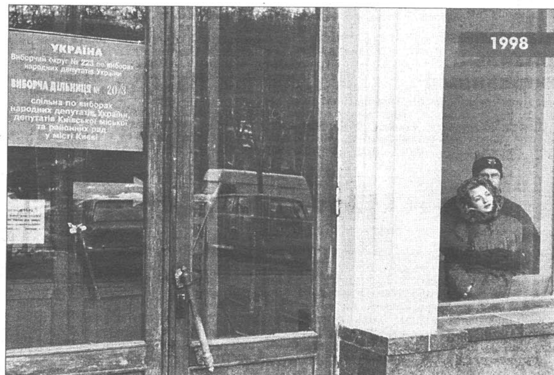
Ліна КОСТЕНКО.
«Берестечко».

Шукаймо і знайдімо її. Для цього оберімо не пастуха — гідного поводиря.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото з архіву «ГУ».

1995

1998

1994

ХХ століття: українські акценти

1941 — 1950

№ 5

Повернутись туди,

Чим більше живих свідків подій, про які йдеться в «Українських акцентах» — тим більша у нас пошта і... тим її важче читати. Бо одні просять писати «всю правду», а другі категорично вимагають «не чорнити героїчне минуле». Запорізький ветеран Г. Каневський навіть озаглавив свого листа — «Фальсификация истории как способ оболванивания молодежи». Він пише: «Правда истории требует только объективной истины, поэтому субъективизм, предлагаемый вами (когда каждый имеет право на собственное суждение) исключается!».

Ми не байдужі до будь-яких читацьких відгу-ків, а тим паче, коли йдет... вание молодежи». Ми якра... не застали війни. Тому й х... була по-людськи зрозуміло... ховний досвід народу. А та... на історія» часто зовсім ц... на написана «золотими літ... й не любить нічого «зайво... ігнорує живу людину.

Ми сьогодні вміщуємо мале... рія, одна з тисяч». Це доля... ни, котру ніхто не захисти... ства, котру потім ніхто і... заслуженої ганьби й презир...

Економіка партизанської війни

На Придесенні, незважаючи на спішний відступ Червоної Армії, дещо встигли зробити для майбутньої партизанської боротьби. У лісах за завданням обкому закладено таємні продовольчі бази, склади озброєнь (понад 200 автомашин вантажу!). Вони стали основою для згуртування сміливців у партизанські загони.

Плани і корективи

Перші дні окупації внесли в життя значні корективи. Чимало залишених у підпіллі партійців розгубилися. Перший секретар Носівського райкому партії Михайло Стратилат згадував: «Секретар підпільної організації на Носівському цукрозаводі не витримав і втік. Третій секретар Носівського райкому партії пішов із загону відвідати сім'ю і не повернувся. Переховувався у Прилуцькому районі, фашисти викрили і розстріляли. Другий секретар до весни 1943 р. просидів у підвалі. Перший секретар Остерського райкому партії відсиджувався у лісі. З ним було всього 12 осіб. Самусь — секретар Ічнянського райкому партії — весь час ховався. Інструктор Чернігівського обкому партії Нікон збирався 1942 р. виїхати в Німеччину. Мої хлопці витягли його з команди. Другий секретар Бобровицького райкому партії пішов у поліцію і здався — розстріляний фашистами. Сергієнко — інструктор обкому: я казав йому, що ти повинен показати приклад, а він махнув рукою і щез».

Траплялося й інше. Редактор остерської райгазети Юрій Збанацький з активом району вийшов у ліс, де були сховані в тайниках продукти, теплий одяг, зброя.

«Коли прийшли до своїх складів, — писав він у звіті 1943 р., — виявилося, що вони повністю розграбовані». Погосподарювали першими тут деякі укладачі тайників, люди, здавалось, надійні. Пробувши у лісі без харчів з місяць, остерські партизани під кінець жовтня 41-го розійшлися по домівках.

Перший боєздатний загін виник у вересні 1941 р. на півночі Чернігівщини. Його очолив секретар обкому партії Микола Попудренко, а наприкінці листопада — перший секретар ОК КП(б) У Олександр Федоров. До січня 1942 р. партизани загалом не знали проблем з продуктами, заготовленими ще влітку. Але щодня загін збільшувався на 5—10 чоловік і прогодувати його стало нелегко. У зв'язку з цим у січні утворено госпвзвод.

Не хлібом єдиним

У щоденнику М. Попудренка (зберігається в Чернігівському облархіві) є чимало красномовних рядків про партизанський побут:

«6.1.42.(...) Досадно: закінчується спирт. Потрібно шукати спиртозавод.

25.1.42.(...) Сьогодні вперше за п'ять місяців снідали без спирту.

27.1.42. Виїхали за спиртом на Софіївський спиртозавод, за сіном — під Кирилівку.

31.1.42. В загоні з'явився спирт. Група на чолі з тов. Яном привезла спирт з Софіївки 2500 літ. Якщо давати по 50 гр., то цього вистачить на 2 м-ці. А якщо будуть так пити, як сьогодні, то через кілька днів його не буде. Сьогодні всі були п'яні.

1.2.42. Розстріляли Кожедуба. За те, що п'яним двічі вистрілив і підняв тривогу у таборі. Зробили дуже правильно. Увечері була самодіяльність.

6.2.42. Пустили в розход керуючого Софіївським заводом Андрусевич і зав. відгодівельним пунктом цього заводу Рихлиського.

13.2.42. Все добре: тепло і затишно, але відчувається брак хліба, а для коней сіна. Все це доводиться щоденно доставати і добувати. (...) Народ ще голодним не був. Картопля та м'ясо були завжди.

1.5.42. Вдень їздили до климівців у гості. Випили і непогано закусили. Сидять вони на острові. Ловлять рибу, мають м'ясо, хліб, яйця, взагалі прогодувати 56 чоловік — це не 600 чоловік.

10.7.42. У цю ніч зробили господарську операцію... Забрали борошно та крупу у млині. Додамо 50 мішків борошна.

26.7.42. Да, учора не записав одної важливості. У загоні з'явився спирт.

1.8.42. Потрібні одяг, взуття. Потрібні продукти харчування, баз, які були закладені в минулому році, тепер нема.

9.8.42. З Щорського загону дезертирувало 11 чоловік. Взяли... з Кіровського — 9 чол. Мотив цих дезертирів простий: небажання брати участь у боях і бажання добре пожрати. Сволота. Ясно, з продовольством великі труднощі. Люди шостий день їдять одне м'ясо та картоплю. Хліба нема. М'яса 500 гр. на день, але всі знають, що у нас баз нема і з цим потрібно рахуватися.

13.8.42. Справи у загонах паршиві. Кругом стоять німці і їхати за продуктами нікуди. Почали різати коней.

15.8.42. Люди другу добу їдять тільки конину і то один раз в день».

У пресі вже цитувалося вражаюче зізнання Попудренка за 14.9.42 р.: «Факт залишається фактом, ми з противником не боролись (...). Мені здається, що якби нам не потрібно було їсти, то ми не зачепили б і поліції». Але, прочитавши його щоденник, розумієш, що це слова максималіста, який жадав активніших дій. Сам Микола Микитович спростовує свої слова «не боролись» підрахунками діянь загону за рік:

«Убито німців та угорців — 2433, націоналістів — 204, старост і поліцаїв — 518».

Ціна героїзму

Поширення партизанського руху не давало спокою окупаційному режиму. Каральні експедиції у ліси лиш ненадовго стримували партизанів. Коли німці почали відступати, охочих братися за зброю стало більше. Тому начальник німецької поліції внутрішньої безпеки поширив на Придесенні наказ:

«Хто підтримує зв'язок з партизанами, подає їм відомості, доставляє продукти харчування, надає приміщення або притулок, переховує їх, постачає їм зброю або будь-якою мірою підтримує їх, буде як зрадник покараний смертю».

Проте чернігівці, ризикуючи життям, підтримували народних месників. Так, Параска Ярош із Плоского Носівського району, як свідчать документи, протягом зими 1941—1942 рр. передала партизанам 12 пуд хліба. У звіті про допомогу села Берков Козелецького району народним месникам зазначається, що воно дало 21 бійця-партизана, 40 коней, понад 300 ц хліба, близько 50 ц м'яса та багато інших продуктів.

Завдяки підтримці населення перед приходом Червоної Армії у партизанах налічувалось уже до 22 тисяч осіб. Фашисти, не маючи сил впоратися з ними, вирішили завдати удару по селах, які постачали у ліс продукти. Перші згоріли Лосівка і Тополівка Семенівського району, потім Єліне — Щорського, Ведильці — Чернігівського, Піски — Бобровицького, Козари — Носівського, Корюківка... Таких населених пунктів, спалених разом з мешканцями, більш як сорок.

Ціна солі

Партизани у відповідь практично паралізували німецькі продовольчі заготівлі на Придесенні. Прилуцький партизанський загін Г. Федоренка влітку 1943 р. захопив обмолочений хліб і роздав його (2000 ц) жителям Краслян, Рибців, Лисок, Іванківців, Дігтярів, узяв під контроль маслозавод з його продукцією. Те саме робили й інші загони. Ось що згадує командир загону імені Чапаєва Андрій Дунаєв:

«Якось наткнулись на склад солі. У моїх супутників загорілись очі. Сіль була, як мовиться, на вагу золота. Її не можна було купити ні за які гроші. У селах навіть встановився офіційний курс на цей продукт: кілограм солі за кілограм сала. А тут свій «Клондайк» у хліві, до того ж, з невеликою охороною. (...) На собі багато не понесеш — потрібні підводи. Дві доби пішло на підготовку, реквізували в окрузі у декількох старост коней, сани. Уночі без особливого шуму зняли охорону. У єлінські ліси ми поверталися з солідним трофеєм».

Партизани правильні і неправильні

Недавно відзначено 80-річчя командира партизанського загону імені Щорса Олександра Кривця. У свій час його позбавили звання Героя Радянського Союзу, спаплюжили і лише перед смертю реабілітували, повернули звання. Те саме ледь не трапилося з Юрієм Збанацьким, якому в 1943 р. присвоєно звання Героя, а потім парторгани дуже засумнівалися у правомірності цього. Весною 1946 р. було заарештовано Героя Радянського Союзу, командира партизанського з'єднання «За Батьківщину!» Івана Бовкуна. Чотири роки на Луб'янці його звинувачували то у співробітництві з фашистською розвідкою, то у «сприянні зрадникам Батьківщини» (він свого часу не розстріляв, а переманив у партизани багатьох поліцаїв, яких потім НКВС віддав у штрафні батальйони).

Головною ж причиною переслідувань цих людей стало невизнання ними повною мірою керівної ролі Чернігівського обкому ВКП(б)У. Адже, за офіційною версією, увесь партизанський рух на Придесенні організовано обкомом, райкомами партії. О. Кривець, І. Бовкун, Ю. Збанацький не вкладалися в цю схему — усе започатковували самі.

Війна — не кіно

Не все у партизанів було ідеальним. Їх самих це непокоїло. Так на партзборах 2-ї роти загону імені Щорса боєць Артеменко говорив, що деякі месники компрометують загін — «ходять по селу п'яні, вимагають горілку», мародерствують.

Невиправдані розстріли були притаманні багатьом загонам, насамперед головному партизанському з'єднанню Чернігівського обкому. Жертвами його стають пасивні комуністи-боягузи, оточенці-червоноармійці, яких вважають дезертирами, люди, яких окупаційна адміністрація змушувала братися до роботи. Таке враження, що їх розстріляно не менше, ніж німців! 16.1.42 р. М. Попудренко підсумовує у своєму щоденнику: «За 2 дні знищили 44 сволоти». Йдеться не тільки про поліцаїв, більшість яких у поліцію загнали примусово чи погрозою відправити до Німеччини. Партизани стріляли сектантів, співробітників господарських установ, «кандидатів (!) у поліції» (зустрічаємо у документах таке формулювання. — **Авт.**). 6.12. 1941 р. страчено кандидата ВКП(б) із с. Сядрино Пархоменка. «Цю сволоту, — пише у щоденнику Попудренко, — сам особисто з одного удару зарубав шаблею. Сам не знав, що можу так рубати».

Деякі загони зловживали своїми потребами. Якось підрозділи М. Попудренка, повернувшись з рейду, застали у своїх землянках партизанів бригади ... ни, по суті, почали об... — констатує По... рали багато скот... ше. При цьому прим... не федоровці, щоб зал... хліб для людей».

Під виглядом парт... шастали й кримінал... пудренківці навіть вл... лаву на банду Пахома...

ризував населення, вб... вав селян. (І після вій... у чернігівських лісах ... нило» близько 100 зб... мувань — дезертири, ... міналітет).

Хоч як там було, та... партизани внесли по... у визволення Україн... війни вони підірвали ... вих ешелонів, 43 заліз... потопили 34 пароплав... знищили 797 автомаш... вали 63 кілометри зал... лій, знищили понад 2... церів та солдатів прот...

Сер...

Чернігівська област...

Марія, одна з ти...

Цей сюжет не так давно звучав у деяких ЗМІ, але Марія й досі про певні деталі прилюдно згадувати не хоче. Тому ми розповімо про Марію, не згадуючи її прізвища та адреси. Адже вона — жива, дай, Боже, їй здоров'я й довгих літ.

Отже, ця Марія, родом з Центральної України, в юності потрапила під окупацію, а потім і в рабство до Німеччини, на Рейн, у табір під Людвігсгафеном. Звідти дівчина втекла, дійшла до Льойтерхаузена, де її (це здається неймовірним!) прихистила родина пекаря Отто Шюслера. Отто з дружиною, безумовно, ризикували, але чомусь зробили це. Марія була для Шюслерів, як дочка, мала свою кімнату, доглядала їхнього малого сина Герберта і писала вірші про волю і про батьківщину.

Скінчилася війна, прийшла воля, Марія повернулася на батьківщину. Коли вона опинилася по цей бік кордону, її і ще кілька десятків дівчат, вчорашніх невільниць, загнали до лазні, роздягли і дуже побили. За те, що «працювали на німців». Після того Марія не написала жодно... вона й досі не...

Через якийс... ни від Отто. В... коли ти вперш... бе. Напиши, я...

Вона відпов... ви — сволота!»... дів. Хоч Марі... ли, яку їй влаш...

...щоб повернутись назад

...ро «оболвани-
...лодежь» — бо
..., щоб історія
...як живий ду-
...на «об'єктив-
...не прагне. Во-
...и на граніті»
...Вона, по суті,
...замітку «Ма-
...аїнської дівчи-
...окупації і раб-
...хистив од не-
... Важко уяви-

ти собі людину, яка скаже, що доля цієї дівчини менш трагічна, ніж доля Сталінграда. Скажуть: це нетипова доля. Але доля Сталінграда теж нетипова — як усяка реальна доля. А наша історія (як наука) й досі грішить загальністю погляду: ми перемогли, ми вбили стільки-то ворогів. Ніхто цього не заперечує, але корисно також знати: що при цьому людина переживала, скільки перед атакою отримувала хліба і патронів і що робила, коли ті патрони закінчувалися на півдорозі до ворожих окопів. В історії, написаній «золотими літерами», у нас ніколи не закінчуються патрони, але від цього історія не стає переконливішою.

Сьогодні ми даємо три погляди на війну. Один традиційний, героїко-статистичний. Інший — теж статистичний, але без позолоти. І третій — про Марію. Зрештою, нічого нового тут нема. Колись це формулювалося так: ніхто не забутий, ніщо не забуте! Проте формула чомусь мала подвійний смисл. А наших батьків та дідів варто шанувати такими, які вони є. Лиш так ми можемо повертатися в минуле — щоб достойно повернутися назад.

І — спасибі за останні листи: Василеві Кривеню з Львівщини, В. Шевченку з Вільшаної на Черкащині та вже згаданому Григорієві Каневському.

...ти. «Во-
...и селян,
...
...ей ...
...ли: «Ми
...ти скот і
...в у лісах
...иди. По-
...вали об-
...ий теро-

Голос Москви.

...в і грабу-
...ю 1949 р.
...партизан-
...ських фор-
...іцаї, кри-
...рнігівські
...ий вклад
...два роки
... військо-
...ні мости,
...22 баржі,
..., зруйну-
...чних ко-
...сяч офі-
...ика.
...АВЛЕНКО.

Героїка другого фронту

Партизанський і підпільний рух в Україні у роки Великої Вітчизняної війни за своїм значенням і масовістю був, по суті, другим фронтом у тилу ворога. Цього ніхто не може заперечити і спростувати.

На окупованій території України у 1941—1944 роках діяло 3292 підпільні партійні комітети, організації і групи, 558 підпільних комсомольсько-молодіжних організацій і груп, в яких брали участь більш як 103 тисячі підпільників.

Збройну боротьбу з ворогом і його посібниками в Україні вели 46 партизанських з'єднань, 1993 партизанські загони, бригади і розвідувально-диверсійні групи чисельністю близько 516 тисяч партизанів.

В інших формах боротьби з ворогом брали участь майже 1 мільйон 400 тисяч громадян України.

Фашистське командування вимушене було, окрім поліції, на боротьбу з партизанами зняти з фронту лише в 1942 році 50 тисяч солдатів та офіцерів.

Не всі партизанські загони, підпільні організації і групи, створені у 1941—1942 рр., змогли вистояти у нерівній боротьбі, особливо в південних і степових районах України.

Але вже наприкінці 1942 р. процес становлення партизанського й підпільного руху завершився і під впливом блискучих перемог Червоної Армії під Москвою та Сталінградом набув в Україні широкого розмаху.

У цей час у північно-східних районах України, а надто на Сумщині та Чернігівщині, партизанські загони об'єднувались у великі партизанські з'єднання і під командуванням видатних командирів С. Ковпака, О. Федорова, О. Сабурова, М. Попудренка та багатьох інших не тільки проводили великі бойові операції, а й утримували під своїм контролем значні території, які потім переростали у партизанські краї і зони. Уже в 1943—1944 роках бойові дії партизанів відрізнялися від наступальних і оборонних дій Червоної Армії хіба лише тим, що партизани не мали авіації, танків та іншого важкого озброєння.

До кращих зразків партизанського бойового мистецтва належать відомі бойові операції, проведені партизанськими з'єднаннями під командуванням С. Ковпака і С. Руднєва під назвою «Сарненський хрест», коли було водночас висаджено в повітря 5 залізничних мостів, повністю виведено з ладу Сарненський залізничний вузол, знищено великий ворожий гарнізон у м. Лельчицях.

Партизани Чернігово-Волинського з'єднання під командуванням О. Федорова і В. Дружиніна провели у 1943 році видатну бойову операцію — розгром ворожих комунікацій Ковельського залізничного вузла, де було підірвано і знищено 603 ворожі ешелони з бойовою технікою і живою силою ворога, що спрямовувалися у райони Орловсько-Курської битви, але туди не дісталися.

Лише в боях за визволення Києва брали участь майже 20 тисяч народних месників. Більш як 130 міст України звільнили від окупантів партизани України і понад 400 населених пунктів — разом із частинами Червоної Армії.

Територія України під час війни завдяки бойовим діям партизанів і підпільників не була повністю окупована ворогом, а її звільнення від фашистської окупації розпочалося уже в 1942 році.

Наявність великих лісів у північних районах України сприяла концентрації партизанських формувань, які своїми бойовими діями не допустили окупантів на значні території. Саме в цих районах виникли перші партизанські краї та зони, де повновладними господарями були місцеві мешканці й партизани. Населені пункти Ямпільського, Середино-Будського, Червоного, Шалигинського, Путивльського районів Сумської області, Корюківського, Щорського, Холмського, Остерського, Ріпкинського, Семенівського районів Чернігівської області — територія в кількасот квадратних кілометрів — були справжнім партизанським краєм.

Весною 1943-го в Ровенській області партизанський край охопив територію 10 тисяч квадратних кілометрів, тут були сотні сіл і хуторів з населенням понад 300 тисяч.

На Волині партизанський край охоплював територію Маневицького, Ратнівського, Камінь-Каширського, Цуманського, Любешівського, Ковельського районів, де коменданти від партизанських формувань виконували функції радянської влади.

За час окупації Криму збройну боротьбу з ворогом вели понад 11700 партизанів. З листопада 1941 р. по квітень 1944 р. партизанські загони та з'єднання Криму знищили близько 30 тисяч фашистів, підірвали 79 військових ешелонів, зруйнували 3 залізничні станції, 52 шосейні та 3 залізничні мости, знищили й пошкодили 13 танків, 211 гармат, 1940 автомашин.

Партизанські краї та зони було утворено партизанами також на території Кам'янець-Подільської (Хмельницької), Кіровоградської, Київської, Вінницької областей.

Бойова статистика, яка золотими цифрами лягла на сторінках історії Великої Вітчизняної війни, свідчить, що народні месники України знищили за часи війни 465 тисяч ворожих солдатів і офіцерів, пустили під укіс 5019 ешелонів із живою силою й технікою противника, підбили 1566 танків і бронемашин, знищили 790 гармат і мінометів, 13535 автомобілів, збили і знищили на землі 211 літаків, підірвали сотні залізничних і шосейних мостів, тисячі складів і баз, розгромили сотні фашистських гарнізонів і тисячі поліцейських станів.

100 тисяч партизанів і підпільників нагороджені орденами й медалями. 96 — удостоєні високого звання Героя Радянського Союзу, двом командирам партизанських з'єднань — С. Ковпаку і О. Федорову — це звання присвоєно двічі.

Історія ще не знала такого могутнього руху народу проти іноземних загарбників. І, що особливо характерно, цей рух був багатонаціональним, добровільним, яскраво патріотичним.

В останні роки береться під сумнів наша Перемога, фальсифікуються історичні факти підпільно-партизанського руху, знищуються пам'ятники й пам'ятні знаки, закриваються музеї та кімнати партизанської слави, піддають забуттю героїчні справи партизанів і підпільників...

Користуючись нагодою, хочу оприлюднити прохання колишніх партизанів і підпільників про встановлення в Україні на державному рівні свята — «День партизана і підпільника».

Цього вони, живі і мертві, повірте, заслуговують!

Василь КОНЬКОВ,
голова Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. при Верховній Раді України, кандидат історичних наук.

...сяч

Окрема доля

...рша. Це і є одна з деталей, про які ...м розповідає.

...с Марія одержала листа з Німеччи... ...писав: «Знову випав сніг, як і тоді, ...явилась у нас, і ми знову згадали те... ...там?».

...коротким і страшним листом: «Всі ...е теж деталь не для публічних спога... ...ожна зрозуміти: після страшної лаз... ...али свої, й після того, як вона побачила зруйновану гітлерівцями батьківщину, — що писати?

Аж через 50 років її знайшов Герберт Шюслер — той, якого вона колись доглядала малим хлопцем. Він все життя пам'ятав її. А мати, помираючи, заповідала йому знайти Марію. Потім Марія побувала в Льойтерхаузені. І поклала квіти на могилу Отто і Берти Шюслерів — єдиних для неї людей, котрі, незважаючи ні на що, залишилися людьми в озвірілому світі.

Світлана КУШНІР.

Хроніка

✔ 29 червня 1941 р.

Директивний лист ЦК ВКП(б) і Раднаркому СРСР про необхідність розгортання партизанського руху.

✔ Вересень 1941 р.

Початок бойової діяльності сумських партизанських груп С. Ковпака та С. Руднєва, з яких утворено Путивльський загін, а потім знамените партизанське з'єднання.

✔ 30 травня 1942 р.

Створення Центрального штабу партизанського руху при Ставці Верховного головнокомандування.

✔ 20 червня 1942 р.

Створення в Москві Українського штабу партизанського руху (УШПР, начальник штабу Т. Строкач).

✔ Серпень 1942 р.

Нарада командирів партизанських з'єднань у Москві. Вирішено передислокувати ряд українських партизанських з'єднань на Правобережжя й посилити удари по комунікаціях противника.

✔ Жовтень 1942 р.

Рейд Ковпака і Сабурова з Сумщини на Київщину та Житомирщину.

✔ Кінець січня 1943 р.

Рейд з'єднання М. Наумова у південні області України.

✔ Березень 1943 р.

Рейд Федорова і Мельника на Правобережжя.

✔ Весна–осінь 1943 р.

Знаменитий Карпатський рейд Ковпака. Щоб вийти через Білорусію в глибокий тил противника, партизани форсували Прип'ять і знищили там ворожу флотилію. Проти них німці кинули дві армійські дивізії з танками та артилерією. Партизани розгромили ці сили і влітку 1943 року вийшли на Західну Україну, знищили кілька гарнізонів і Битківські та Яблунівські нафтопромисли. Частини УПА при цьому зберігали нейтралітет. Пройшовши з боями по ворожих тилах понад 2000 кілометрів, з'єднання Ковпака восени 1943 року повернулося на схід.

✔ Осінь 1943 р.

Під час битви за Дніпро українські партизани, за узгодженням з командуванням Червоної Армії, захопили й утримували 25 переправ через Дніпро, Десну та Прип'ять.

✔ Початок 1944 р.

Львівсько-Варшавський рейд партизанської дивізії під командуванням М. Вершигори (спільно з польськими партизанами).

✔ Літо 1944 р.

До Чехословаччини, Угорщини та Румунії перекинуто 40 партизанських груп (400 чоловік), підготовлених УШПР. У жовтні 1944 року на території цих країн діяло вже 17 тисяч українських партизанів.

Юний партизан.

Ведучі рубрики: Віталій АБЛІЦОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

У номер

✓ Київ

Пожаліймо хоча б членів виборчих комісій

Досить неординарне пояснення своїм спробам унеможливити деякі розклади президентських виборів дав у прямому ефірі «Радіо-Рокс-Україна» кандидат у Президенти Олександр Мороз. Чому Олександр Олександрович так наполегливо й послідовно виступає проти курсу, а відтак і особи кандидата Леоніда Кучми, адже кандидат Мороз має бути зацікавлений у тому, щоб з ним у другий тур виборів вийшов, скажімо, не Симоненко, а саме Кучма? В такому разі перемога Мороза була б однозначною. Не хочу тому, сказав Олександр Олександрович, що в разі виходу Кучми до другого туру під удар буде поставлено членів виборчих комісій, на яких чинитиметься шалений тиск з боку владних органів. Пожаліймо хоч їх...

Відповідаючи на запитання ведучого «Радіо-Рокс» Юрія Горового, кореспондента «Голосу України» Анатолія Беня, а також численних радіослухачів, кандидат у Президенти спростував чутки про те, що за його рішенням продовжити передвиборні перегони одноосібно могли стояти якісь великі фінансові зобов'язання чи установки з Банкової. Так само він заперечив і чутки про переговори з лідером російських комуністів Зюгановим, який, начебто, мав натиснути на Симоненка, щоб той зняв свою кандидатуру на користь О. Мороза.

Цікавились порушеннями

Відбулася зустріч спостерігачів ПАРЄ з представниками засобів масової інформації України. Члени делегації цікавилися фактами порушення свободи слова, можливостями доступу кандидатів у Президенти до телерадіоефірного та газетного простору. Адже за наявності серйозних порушень, стверджують представники ПАРЄ, у деяких демократичних країнах можливе навіть анулювання результатів виборів. Член делегації Любов Олейнік (Росія) заявила, що нині бачить в Україні розвиток тієї схеми, яка мала місце в Росії.

В захопленні від скрипки

Володимир Співаков, «Віртуози Москви» і київська публіка. Всі захоплювалися скрипкою. Зал Національної опери здавався таким маленьким, затишно-камерним, піднесеним над суєтою храмом музики, переживань, страждань, благоговіння...

Свій концерт «Віртуози Москви» розпочали посвяченням, як сказав Володимир Співаков, «нашому великому другу Анатолію Солов'яненкові». Це жест без натяги, це так природно і так сумно...

Було багато Моцарта. Чомусь думалося про Сальєрі. Це страшно і сумно. Мабуть, у кожного він свій... Маестро посивів. А скрипка його незрівнянна. Він — артист, він — віртуоз усупереч Сальєрі-часові. І Маленька нічна серенада, і вальс Вівальді, присвячений їм, як подарунок, для жінок...

Дай Боже, не думати про Сальєрі-час. Він народжує спадкоємців. Цього маленького флейтиста, наприклад, з нашої української школи мистецтв, який був, як ої віртуоз, чи хлопчики з хору...

Наша українська капела «Думка» та «Віртуози Москви» — це щось одвічне.

Майже під завісу концерту зачитали Указ Президента України. Володимир Співаков отримав звання «Народного артиста України». Браво, маестро! Браво! Володимир Теодорович сказав, що розцінює це як продовження справи свого батька, котрий визволяв Україну 55 років тому.

Музика перехоплювала подих. Це була нагорода для всіх. Браво, маестро, браво! Захоплені скрипкою Володимир Співаков, «Віртуози Москви», київська публіка. Втім, усе відносне. Особливо, що стосується публіки, тих, хто зміг дозволити собі купити квитка, щоб захоплюватися скрипкою. Дай нам, Боже... Усім.

Перехід на новий час: 1 листопада чи 32 жовтня?

Тема тижня

«Канівська четвірка» розпалася. В одних зміна спільного курсу на автономні плавання викликала глибоке розчарування, в других — очевидну зловтіху, в третіх... Третім байдуже в принципі: і «квартети», і «дуети», й «солісти» (хоча, парадокс, саме їхні голоси можуть стати вирішальними). А якщо піднятися над жалем, радістю і байдужістю, над особистою прихильністю чи неприязню до Мороза, Марчука, Ткаченка та Олійника, виразно побачиш неспростовний факт: саме завдяки «квартету» «соло» не вдалося заглушити цілий «хор». «Внутрішня проблема України» перестала бути надбанням держави: про загрозу демократії, зашморг на свободі слова заговорили в Європі. Таким чином програму-мінімум, подобається це комусь чи ні, «четвірка» виконала. Вона здолала традиційне правило: «моя хата скраю». Саме це і викликало нестримний гнів у прихильників одного із кандидатів.

На жаль, альянс не зборов у собі потяг до іншого правила: «де два українці, там три гетьмани». Задекларований «максимум» розчинився в проектах кількох політичних угод. Саме це й викликало найбільшу зловтіху в тих самих прихильників того самого кандидата.

Зловтіха, втім, не витіснила роздратування. З «четвірки» двоє залишилися у виборчих бюлетенях. Незручних, небажаних, непоступливих. Конкурентів на правому, центристському і лівоцентристському електоральному полі. Можна твердити про їх «спалені шанси», про «втрачений імідж» в очах шанувальників. Можна заперечити що завгодно. Крім власного, прихованого від інших і навіть від себе, остраху від «Фенікса, що постає із попелу». Цей острах штовхає за межі логічних дій, оцінок, висловів, за межі лексикону, прийнятного в середовищі людей з елементарними навичками культури. Тим більше, з не елементарними...

Їх «невихованість» дивно в'яжеться із запевненнями в неодмінній перемозі, з вірою у «правильний вибір народу». Навіть поява нового альянсу в давно запланованій рамці: «червона загроза», «приєднання до слов'янських народів», «зміна економічного курсу» —радує, але не втішає. Лівий дуже потрібен, але лівий — потрібний. Раптом вийде не той. Раптом сума голосів нового дуету не перекриє тих, хто на знак протесту проти «спалення» зробить позначку проти прізвища, з яким не зовсім асоціюються власні погляди, але вибір зобов'язує...

У виборчому бюлетені залишилося 13 кандидатів. Більше, ніж ми сподівалися. Більше, ніж нас переконували самі претенденти на найвищу посаду, обіцяючи консолідацію в ім'я перемоги «справжнього рятівника України». Майже кожен відчув себе Месією сам. Або змушений був відчути. Чи принесе ця «дідькова дюжина» везіння самій Україні? — ворожити не будемо. Просто життя покаже міру нашого «ясновидіння». Символічний збіг — вибори Президента і перехід на новий час — також тема для роздумів: жити нам за нормальним календарем чи залишитися на позначці «32 жовтня»? На тривалий період. У країні, яку начебто називатимуть Україною. А насправді... Зголядається самі. Тут також можливий вибір. На жаль.

... Крім перших, других і третіх, означених у перших рядках, є ще четверті: виборці, які твердо знають, проти кого голосувати, але не переконані, хто вартує їхнього «за». У вас для нелегкого вибору залишилася ціла доба: у «дідьковій дюжині» все-таки відшукайте людину, яка ближче стоїть до «Спасителя», ніж до його антипода.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Корпункти працюватимуть цілодобово

Завтра Тобі, читачу, доведеться визначитися у своїх симпатіях до кандидатів, завтра саме ТИ визначатимеш майбутнє не тільки своєї сім'ї, але і наступних поколінь. Від того, за якого кандидата проголосуєш, залежатиме, чи житимемо людьми вільними, чи станемо рабами міжнародних фінансових олігархій. Завтра обиратимемо свою долю вільним волевиявленням. Якщо, борони Боже, на виборчій дільниці ви побачите порушення чинного законодавства, відчуєте на собі чийсь тиск, негайно повідомляйте нас. У день виборів всі корпункти газети працюватимуть цілодобово і, зрозуміло, реагуватимуть на ваші повідомлення.

Телефонуйте нам:

У Вінниці —	**53-21-33,**	**Запоріжжі —**	**39-04-90,**
Львові —	**35-51-20,**	**Житомирі —**	**22-08-57,**
Одесі —	**22-47-69,**	**Сумах —**	**36-61-00,**
Полтаві —	**56-50-58,**	**Донецьку**	
Чернівцях —	**2-63-15,**	**і Луганську —**	**94-08-61,**
Чернігові —	**95-74-18,**	**Харкові —**	**47-41-53,**
Хмельницькому —	**72-06-53,**	**Дніпропетровську —**	**68-46-34,**
Кіровограді —	**24-06-45,**	**Черкасах —**	**47-12-87,**
Ужгороді —	**13-22-2,**	**Сімферополі —**	**27-46-46.**

Дешевий хліб дорожчий для бюджету

Прогноз тижня

Цього тижня МЗЕЗторг поінформував, що, за його прогнозом, експорт зерна нового врожаю перевищуватиме імпорт на кілька мільйонів тонн. Тим часом уряд, схоже, не жартує, коли погрожує скасувати правило повернення експортерам ПДВ. А це треба розуміти не інакше, як обмежувальним заходом щодо експорту сільгосппродукції.

Зважаючи на низький рівень рентабельності виробництва зерна в Україні і платоспроможного попиту, розрахунок уряду скористатися методом непрямого дотування через бюджет борошномельної галузі може не справдитися. Не слід забувати, що потенційні потужності борошномельної галузі спроможні переробити 10—11 мільйонів тонн зерна хіба що на папері, а реально через морально і фізично застаріле устаткування — на 20—25 відсотків менше. І тільки дуже великий оптиміст може вважати, що переробник одержить якісь дивіденди від перерозподілу фінансових потоків: зерно — не насіння соняшнику і дивіденди у вигляді фіксованої ціни на хліб матиме лише населення. Проте недовго. Падіння закупівельних цін, зумовлене нехитрим адміністративним дотуванням сировиною переробної галузі, а не оптимізацією її роботи, швидко зруйнують напрацьовані схеми недержавного кредитування виробників, бо зернотрейдер відмовиться торгувати собі на збиток. Низький платоспроможний попит на зерно з одного боку і низькі закупівельні ціни — з другого призведуть до збитковості, власне, зернового виробництва. А збиткової культури хліборобі не вирощуватиме. За цих обставин дефіцит пропозиції зерна на внутрішньому ринку спричинить чергове зростання цін на хліб. І для виходу з такого становища лишатиметься два шляхи: або імпортувати зерно в Україну, або підвищувати «наркотичні» дози бюджетних дотацій для його виробництва. Тоді платникам податків, тобто нам з вами, дешевим хліб уже не видаватиметься. До такої міри похмурий прогноз сьогодні висловлюють експерти Української ліги агропромислового комплексу, оператори зернового ринку, експортери. Чимало з них, на відміну від МЗЕЗторгу, скептично дивляться на перспективу експорту продукції АПК, якщо ПДВ не відшкодовуватимуть, як дотепер.

А що як здоровий глузд цього разу візьме гору?

Сергій ВЛАД,
журналіст.

Українці в світах

Ініціатива тижня

Зважаючи на те, що нині в Українській державі про українців зарубіжжя відомо небагато, Інститут досліджень діаспори ініціював проведення щорічного міжнародного кінофестивалю «Нашого цвіту — по всьому світу». Оргкомітет фестивалю, до складу якого запрошені шановані в Україні та українському зарубіжжі люди, очолює академік М. Жулинський.

Головна мета фестивалю — піднесення рівня національної самоповаги та сприйняття пересічними громадянами українського зарубіжжя.

Задля реалізації зазначеного на першому каналі Національного телебачення щотижня демонструватимуться стрічки, надіслані на фестиваль і визнані журі такими, що заслуговують бути представленими вітчизняному кіноглядачеві. Показ творів телебаченням триватиме протягом листопада—травня.

Надіслані твори мають висвітлювати минуле та сучасне громадське, культурно-просвітнє, жіноче, молодіжне, релігійне, спортивне життя українців зарубіжжя, розповідати про видатних людей українського походження — державних, політичних та громадських діячів, вчених, винахідників, митців, військових, спортсменів, підприємців.

До участі запрошуються кіноаматори та професіонали і українського зарубіжжя, і України. Обов'язковою умовою є їхня офіційно підтверджена згода на те, що вони не претендують на винагороду за показ (прокат) своїх кінотворів під час роботи фестивалю.

На фестиваль приймають фільми на касетах BETAKAM SP в системі PAL. Тривалість фільму до 30 хвилин, дикторський текст українською мовою.

Останній термін подання фільмів — 31 грудня 1999 року.

Важливою складовою фінальної частини фестивалю стане оголошення переможців конкурсу літературних сценаріїв для документального телесеріалу «Українці в світах».

Останній термін подання творів — 15 березня 2000 року.

Адреса оргкомітетів фестивалю та конкурсу: Україна, 01034, Київ, а/с 507. Телефон: (044) 244-29-11, факс: (044) 513-71-32.

Ігор ВИННИЧЕНКО,
директор Інституту досліджень діаспори.

Там у лісі, на полянці, стояли повстанці

У дуплі карпатського бука знайшли фотоархів УПА, що пролежав там майже півстоліття

Знахідка тижня

«Ви не можете навіть уявити собі мій стан внутрішнього замішання, котрий охопив мене після прочитання матеріалу про Ніла Хасевича у номері від 4 вересня 1999 року. (Йдеться про публікацію «Екслібриси Ніла Хасевича яскраві, як і його життя». — **Прим. ред.**). Оскільки я народився і виріс на Гуцульщині, і до 1991 року східніше Збруча нас інакше, ніж «бандерівцями», не називали. Прочитати позитивний відгук про діяльність "бандита" де-де, а на сторінках «Голосу України» було для мене ду-уже приємним сюрпризом. Дякую за сміливість, за повагу до патріота України», — так починається лист, який надіслав нам Василь Павлів зі Львова.

На думку нашого автора, будь-які дебати про те, визнавати УПА «воюючою стороною» чи ні, що тривають у нашому суспільстві, — межують з абсурдом. Адже, звісно, що вояки-упівці воювали. Питання треба перенести в іншу смислову площину: чи виправданою була боротьба з їхнього боку, а точніше — наскільки гідними уваги з погляду сучасників були ідеали, за які боролися і вмирали українські повстанці? А для того, на думку автора, роль таких публікацій, яку подав "Голос України" про Ніла Хасевича, вкрай важлива. Втім, не завадить розповісти людям про те, хто і задля чого служив в УПА? У що повстанці вдягалися, де брали зброю і харчі, зрештою, чим займалися в перервах між бойовими операціями?

Насамкінець В. Павлів сповіщає про цікавий факт: нещодавно в Косівському районі, що в Івано-Франківській області, випадково знайшли великий —понад 200 світлин — фотоархів УПА, захований свого часу невідомим фотографом у дуплі старого бука. «Архів доносить до нас фрагменти з життя і діяльності повстанців, — пише автор, — а найголовніше: об'єктивно подає зовнішній вигляд «бандитів» і «німецьких прислужників», більшість з яких загинуло в боях, тюрмах або сибірських таборах. Важко повірити, що редакція «Голосу України» зважиться на публікацію невідомих досі фотографій з коментарем чи без нього. Але я все-таки осмілююся надіслати вам декілька світлин. Як на мене, їх можна видрукувати. Без жодних коментарів. Хай читач сам уважно придивиться до облич цих майже невідомих і переважно загиблих і зробить, сподіваюся, правильні висновки: бандити перед нами чи ні?»

Можливо, хтось з наших читачів уже поважного віку впізнає на цих фотографіях своїх родичів чи знайомих і напише нам. Що то були за люди, як склалася їх подальша доля?

Будемо вам за те дуже вдячні.

Роман ВАТРИЧ.

Прибуло...

Рекордна за всю історію автономії сума надійшла протягом одного дня у бюджет Криму — 5 млн. 350 тисяч гривень податків та інших обов'язкових платежів. Попередній власний рекорд, побитий у понеділок — 4 млн. 200 тисяч гривень протримався півтора місяця. Серпень приніс теж рекордні 3 млн. 900 тис. гривень, основна частка надходжень від заводів великої хімії Присивашшя, санаторно-курортного комплексу і підприємств Феодосії.

Півтора року тому весь кримський бюджет збирав на місяць 6,5 млн. гривень, нині одноденне надходження перевищує 5 млн. грн. З початку року приріст промислового виробництва становить 12,1 відсотка, на 40 млн. гривень зібрано більше податків. Це дало можливість уряду Криму більш як на половину власними силами зменшити заборгованість у зарплаті та пенсіях, проплачувати контракт на постачання пального для осінньої посівної, направити гроші на заробітну плату лікарям і вчителям.

Віктор ХОМЕНКО.

Захисники тижня

Фініспекторе, пам'ятай: платник податків — золотий фонд нації

Інтереси чесних платників податків захищатиме ще одне громадське об'єднання. Днями було заявлено про створення всеукраїнської громадської організації —Ліги захисту прав платників податків.

Ініціатором її створення виступила група народних депутатів. Довкола ідеї об'єдналися парламентарії різних політичних поглядів, фракцій. Це ще раз підкреслює гостроту податкової проблеми у державі. На думку «батьків» Ліги, потужний податковий прес і на громадян, і на суб'єкти підприємництва є однією з головних перешкод на шляху піднесення економіки держави. Тому сьогодні на порядок денний виходить проблема удосконалення чинного податкового законодавства, його оптимізація, пошуки спільних рішень для створення умов результативної роботи. Як наголосили співголови ліги —народні депутати Петро Мельник та Леонід Черновецький і їхні колеги, ми маємо відійти від фіскальної і прийти до стимулювальної податкової політики, щоб з'єднати два береги однієї річки — наповнення бюджету і розвиток підприємництва.

Залишається сподіватися, що третій громадській організації, яка працюватиме на терені захисту прав платників податків, чи, може, всім трьом разом —союзу, асоціації та лізі — вдасться таки «осягнути поки що неосяжне».

Цікаво, що засновники ліги планують активно захищати у судових інстанціях інтереси і юридичних, і фізичних осіб —платників податків. Для цього буде створено розгалужену мережу конкурентоздатних юридичних та аудиторських фірм. Саме в цьому і полягає різниця між лігою та раніше створеними організаціями аналогічної сфери діяльності.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Звіти тижня

Коли є приклад

Наймолодший район столиці — Харківський (йому всього десять років) має ще й таку ознаку: його депутатський загін у Київраді теж наймолодший. Заступникові голови райдержадміністрації депутатові від 66-го виборчого округу Ростиславу Карандєєву, наприклад, лише під тридцять.

Нині повсюдно відбуваються звіти депутатів перед виборцями, як виконуються їхні накази. І молодь показує приклад.

Дев'ять наказів виборців, затверджених сесією міськради як офіційна програма дій, має депутат 68-го округу Олександр Костюк.

Депутат каже, що йому поталанило — є з кого брати приклад. Сусідом-депутатом на 67-му окрузі був нинішній міський голова Олександр Омельченко. Виборці, які, на жаль, мусять попрощатися з Олександром Олександровичем і обрати нового депутата, зовсім не хотіли б цього. Бо за короткий час від минулих виборів в окрузі Олександра Омельченка закінчено будівництво першої черги трамвайної лінії до вул. Бажана та станції метро «Позняки». А як чекали цього жителі району!

— Олександр Олександрович ніколи не ділив виборців на «своїх» і «чужих», — каже Олександр Костюк. — Тож допомагав мені в упорядкуванні парку імені Воїнів-інтернаціоналістів, де треба ще багато виконати робіт, щоб цей парк став центром відпочинку і розваг у районі. Такого місця у Харківському, на жаль, ще немає.

Депутат певен, що міський голова це добре розуміє і не поскупиться виділити на першому етапі 2 млн. грн. з міського бюджету. Документація вже підготовлена.

Допомагав сусід і в спорудженні Святогірської церкви по вул. Вербицького, яка вже освячена, що теж було у переліку наказів виборців, та в обладнанні артезіанських свердловин.

— Нині Київрада намагається проводити соціальну політику в місті так, щоб це відчувала кожна людина, — сказав заступник міського голови, секретар Київради Володимир Яловий. — І цим досвід наймолодшого депутатського загону Харківського району дуже цінний.

Анатолій КАРАСЬ.

Хто за кого?

Опитування тижня одеських джентльменів

Цього разу опитування було проведено серед тих, хто стояв у черзі до пункту приймання склотари, конкретно — серед тих, хто зранку був спроможний відповісти. Їм було поставлено запитання: «Якби відомі західні політики брали участь у наших виборах, за кого ви проголосували б?».

Було отримано такі відповіді:

«За Гельмута Коля, бо він, хоч і німець, файний дядько» — 20 відсотків;

«За Білла Клінтона, бо він файний дядько, хоча й не німець» — 30 відсотків;

«За Маргарет Тетчер, бо вона, хоча й баба, також файний дядько» — 40 відсотків.

І лише один чоловік несподівано відповів: «За Рибкіна», з чого випливає, що того ранку він здавав пляшки з-під пива.

Куди йдемо?

Цього разу телеглядачам було поставлено запитання, що виникало час від часу протягом всієї історії нашої країни: «Куди ми йдемо?».

Крім традиційних нецензурних відповідей було одержано ще й такі:

ще нецензурніші — 20 відсотків;

такі самі, але всіма мовами колишнього СРСР — 30 відсотків;

і нарешті: «Навіщо йти, якщо ми всі вже давно там?!» — 50 відсотків.

І тільки один чоловік посоромився вголос відповісти на це запитання, з чого випливає, що інтелігенція також знає, куди ми йдемо...

Що поміняти?

Нашим телеглядачам було поставлено ще й таке запитання: «Що б ви хотіли поміняти в своєму житті?».

Було одержано такі відповіді:

«Квартиру, бо в цій вже не можу жити!» — 20 відсотків;

«Дружину, бо з цією вже не можу жити!» — 30 відсотків;

і нарешті: «Країну, бо в цій, з цією та ще й без квартири жити просто неможливо!» — 50 відсотків.

І лише одна людина не встигла відповісти, що хотіла б поміняти, бо бажання поміняти хірурга спало їй на думку лише під час операції.

Опитування одеських джентльменів до друку підготував

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

«Живчик» тижня

Жодного року без нового кроку

Ці слова, сказані кілька років тому на київському ЗАТ «Оболонь», стали вже реальністю для колективу. Щороку підприємство нарощує і вдосконалює виробництво, радуючи своїх шанувальників новинками. Днями на заводі відбулася презентація нового безалкогольного напою з інтригуючою назвою «Живчик».

Фахівці заводу запевняють, що він свого роду єдиний, бо поєднує в собі натуральний яблучний сік та настоянку ехінацеї пурпурової. Про цінність яблучного соку для організму людини знають всі, бо відомо, що «по яблуку в день і лікаря не потрібно». А от ехінацея, окрім того, що додає смаку, збагачує напій комплексом біологічно активних речовин, ефірних масел та мікроелементів, що дуже важливо для зміцнення імунної системи організму, особливо напередодні зими. Крім того, напій має загальнотонізуючу дію, підвищує працездатність, поліпшує настрій, увагу, пам'ять. Під час проведення тесту на кращий напій незалежними експертами, серед 14 яблучних напоїв, «Живчик» одностайно визнали кращим. Його рекомендують вживати і дорослим, і дітям.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Київ.

Спорт

Абсолютний чемпіон світу — кримчанин

Пауерліфтинг. У місті Сан-Сіті (ПАР) відбувся чемпіонат світу. Блискуче виступив 48-річний сімферопольський підприємець, майстер спорту міжнародного класу, абсолютний чемпіон Європи та України Микола Шарлієв. Наш краянин став абсолютним чемпіоном світу, показавши «золоту» суму в триборстві — 880 кг.

Віктор ХОМЕНКО.
Сімферополь.

Чекаємо в гості Блаттера

Футбол. Після зустрічі Ліги чемпіонів в аеропорту Марибора віце-президент Федерації футболу України, народний депутат Григорій Суркіс розповів про недавні відвідини штаб-квартири ФІФА в Цюріху. Український посланець протягом п'яти годин спілкувався зі зверхниками цієї головної футбольної організації в світі і, зокрема, з її президентом Зепом Блаттером.

Насамперед обговорювали чотирирічну програму «Гол», спрямовану на фінансову підтримку країн — членів ФІФА, серед яких і Україна.

Пан Суркіс передав офіційне запрошення президентові відвідати Київ 17 листопада, коли відбудеться матч-відповідь плей-оф Євро-2000 Україна — Словенія. Пан Блаттер охоче прийняв те запрошення.

Торкнулися й питання про надання статусу вільного агента Юрію Калитвинцеву, котрий виступав за турецький «Трабзонспор».

— Сподіваюся, що найближчим часом Юрій зможе пограти за «Динамо-2», — сказав Григорій Суркіс. —Поки добиратимемо йому інший клуб. Якщо цей футболіст набере належну форму, то ще знадобиться і збірній.

— А як справи у гравця португальської «Бенфіки» Сергія Кандаурова?

— Питання про дозвіл йому грати за збірну України поки що у стадії вирішення. Сподіваємося, Сергієві, який має українське громадянство, зрештою, дадуть очікуваний дозвіл...

— А що за проблеми з форвардом нашої національної команди та французького клубу «Мец» Сергієм Скаченком?

— Ми висловили сумніви у справедливості рішення апеляційного комітету ФІФА про те, що всі права на Сергія, пов'язані з його переходом свого часу до московського «Торпедо» з корейського клубу, належать останньому. Як на нас, тут не дотримано правил «чесної гри»...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Марибор—Київ.

Аутсайдер розбушувався

Відбулися пропущені матчі 11-го туру чемпіонату країни у вищій лізі. І дали вони досить незвичайні результати. Один із претендентів на «золото» —криворізький «Кривбас» — програв в Одесі аутсайдерові.

«Чорноморець» — «Кривбас». 2:0. 5 000. Мочуляк, 20, з пенальті, Стоянов, 88.

Сталося непередбачуване і в Києві. ЦСКА — «Шахтар». 1:0. 4 000. Мусолітін, 45.

«Карпати» — «Ворскла». 3:1. 6 000. Мізін, 42, 80, Гецко, 62 — Доценко, 23.

Відкладені матчі Кубка УЄФА. «Ланс» (Франція) — «Віттес» (Нідерланди) — 4:1; «Тоттенхем» (Англія) — «Кайзерслаутерн» (Німеччина) — 1:0.

Кубок другої ліги: півфінал у листопаді

У 1/2 фіналу Кубка другої ліги зустрінуться: «Металіст-2» — «Кристал» (Херсон) і «Борисфен» — «Поділля». Перша пара зіграє два матчі 4 і 8 листопада, друга — 12 і 16 листопада. Першими в парах зазначено господарів полів.

Із чотирьох півфіналістів у групі «А» грає «Поділля», в групі «Б» — «Кристал» і «Борисфен», групу «В» представляє «Металіст-2». В жодному півфінальному матчі команди, які представляють одну групу, не зустрічаються між собою, що підігріває інтерес глядачів.

Президент ФІФА Зеп Блаттер — можливий гість України

Оголошення

Позачергові загальні збори акціонерів ВАТ «Центральний гастроном» відбудуться 16 грудня 1999 року о 14.00 за адресою: м. Київ, просп. Перемоги, 47. Реєстрація учасників зборів проводиться починаючи з 13.00.

Порядок денний:

1. Затвердження результатів підписки на акції ВАТ «Центральний гастроном».
2. Внесення змін до статуту ВАТ «Центральний гастроном».

Довідки за тел. 235-70-85.

Правління.

Корпорация «ЦМК» идентификационный код 30268627, зарегистрированная исполкомом Днепропетровского городского совета 14.01.1999 г. сообщает о своей ликвидации. Ликвидационная комиссия находится по адресу: г. Днепропетровск, пр. Карла Маркса, 81/11, тел. 770-12-45. Претензии принимаются в течение 2 месяцев.

Загальними зборами засновників **ТОВ «Фірма БЛВ»** від 20 вересня 1999 р. затверджена нова назва товариства — **ТОВ «Мітра Авто»**, телефони: 220-11-00, 224-15-76; факс 220-11-00.

До уваги ВАТ "Укркомункомплект"

17 грудня 1999 року відбудуться чергові загальні збори акціонерів за адресою: м.Київ, вул.Глазунова, 2/4, Державний інститут ЖКГ, актовий зал

Порядок денний

1. Звіт та висновки ревізійної комісії щодо результатів діяльності товариства за 1998 рік.
2. Звіт Правління по результатах діяльності товариства за 1998 рік.
3. Затвердження розподілу прибутків, строків та порядку виплати дивідентів.
4. Затвердження основних напрямків діяльності товариства на 1999 рік.

Початок зборів о 10 годині.

Для участі у зборах необхідно пред'явити: акціонерам - документ, який посвідчує особу, а уповноваженій особі акціонера - доручення на право голосування.

Телефон для довідок: (044) 264-11-10

Відкрите акціонерне товариство «Ворожбянський м'ясокомбінат» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 15 грудня 1999 р. о 13 годині за адресою: м. Ворожба, вул. Леніна,5.

Реєстрація учасників зборів з 11.00 до 13.00.

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності за 4 місяці 1998 р., та 9 місяців 1999 р.
2. Затвердження балансу за 1998 р.
3. Перевибори голови та членів Правління.
4. Перевибори членів спостережної ради та ревізійної комісії.
5. Різне.

При собі мати паспорт, для представників додатково доручення.

Телефон для довідок (05443) 9-75-34.

АТ «Ворожбам'ясо».

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

малого приватного виробничо-комерційного підприємства «ЕКТОН» (м. Кіровоград, вул. Родімцева, 83, р/р 260020155145 «Укрсоцбанк», код 23685041, справа № 05-01/1092/6-116;

товариства з обмеженою відповідальністю «Кіровоградтехагроснаб» (м. Кіровоград, проспект Комуністичний, 1, кімн. 11, р/р 26004310031201, АКБ «Новий», код — 24144465, справа № 05-01/1092/6-115);

приватного підприємства фірми «ХІКМЕТ» (м. Кіровоград, пер. Більшовицький, 1-а, р/р 2600530010701, «Укрсоцбанк», код — 23898222, справа № 05-01/1185/6-129).

Майнові вимоги і заяви санаторів подавати до Арбітражного суду Кіровоградської області в місячний термін з дня публікації оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Нафта-Кременець»** оголошує про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з моменту опублікування оголошення.

До відома громадськості

Приватне підприємство **«СЕВ»** (м. Київ, бул. Лесі Українки, 26, тел. 290-37-69) подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

ТОВ НВФ «Лазерні технології», м. Київ, вул. Сурікова 3, ідентифікаційний код 19137658, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом місяця по телефону: 245-39-18.

Арбітражним судом Сумської області (244000, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушено справу № 2379-4/171 про визнання банкрутом ДП ГСМ «Товари повсякденного попиту» при Сумській базі ОСС (244000, м. Суми, вул. Машинобудівників, 4, р/р 26003010006 АКБ «Слобожанщина», м. Суми, МФО 337535, код 23639058).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Черкаської області (257005, м. Черкаси, бул. Шевченко, 307) по заяві АТ «Кондитерська фабрика «А. В. К.», м. Донецьк порушив справу № 08/2484 про банкрутство ЧПКП «Олдіс і К», м. Черкаси, 257000, м. Черкаси, вул. Седова, буд. 29, кв. 86, р/р 26001301785761 в Черкaському РУ Промінвестбанку, МФО 354091, ЕДРПОУ 24360588.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/1611-21/432 від 19.10.99 р. про визнання банкрутом Державного комунального комерційно-торгового підприємства «Алмаз» (80105, м. Червоноград, Львівської обл., пр-т Гульченка, 5), р/р 26007301400487 у відділені Промінвестбанку м. Червонограда, МФО 325376, код 19324998.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Днепропетровской области возбудил дело № Б15-109/98 г о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Тонник», находящегося по адресу: 320112, г. Днепропетровск, ул. Электрическая, 6; расчетный счет 26007100259001, МФО 305017, код ОКПО 19095492.

Кредиторам и возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок со дня опубликования данного объявления по адресу: г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а. Арбитражный суд Днепропетроской области.

Арбітражним судом Закарпатської області (м. Ужгород, пл. Народна, 4) порушено справу № 8/193 про банкрутство ТзОВ «Сетра», м. Ужгород.

Оголошення дається з метою в місячний термін виявити кредиторів та можливих санаторів.

Арбітражним судом Закарпатської області (м. Ужгород, пл. Народна, 4) порушено справу № 5/154 про банкрутство ТзОВ «Октан», м. Ужгород.

Оголошення дається з метою в місячний термін виявити кредиторів та можливих санаторів.

Позачергові загальні збори акціонерів ВАТ «ВАРЗ»

Відбудуться 17 грудня 1999 року о 14.00 за адресою: Дніпропетровська область, м. Верхньодніпровськ, вул. Пальохи, 109.

Порядок денний:

1. Затвердження результатів підписки на додатково випущені акції.
2. Внесення змін до статуту товариства.

Правління.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым по заявлению ГНИ в Симферопольском районе возбудил дело о признании банкротом № 2-4/6243 от 19.08.99 г., ПКФ «Лад», 333000, Автономная Республика Крым, г. Симферополь, ул. Пушкина, 18/6, р/с 26005256096001 в КРУ КБ «Приватбанк», МФО 384436, ЗКПО 22296840.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 333000, Автономная Республика Крым, ул. К. Маркса, 18, Арбитражный суд АР Крым.

До відома акціонерів «Укрспецімпексбанку».

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 10 листопада 1999 року о 17 годині за адресою: м. Київ, вул. Ярославів Вал, 36 «А».

Порядок денний:

1. Про затвердження результатів проведеної четвертої емісії акцій банку.
2. Про внесення змін до статуту банку.
3. Різне.

Довідки по телефону: 464-00-00.

Правління банку.

Польот над книгою Гіннесса

Німець Дірк Брюннер 200 годин працював над створенням найменшої у світі моделі літака, яким можна керувати. Довжина моделі — 10,9 сантиметра, ширина — 7,5. Він працює на батарейці вагою 0,97 грама. Презентуючи свій винахід у Мюнхені, «літакобудівник» висловив сподівання, що його ім'я буде записано до книги Гіннесса.

Фото АП.

Особливості грузинських виборів

31 жовтня в Грузії мають бути парламентські вибори. Але в деяких районах вони вже... відбулися.

Грузини завжди знаходили спосіб відзначитися. У високогірному селі Омало на кордоні з Росією люди проголосували ще 24 жовтня. Сталося це з причини суто технічної — у горах почала псуватися дорога і селу загрожувало бути відірваному від транспортних магістралей. 116 осіб опустили свої бюлетені до урни для голосування, яку за правилами потім треба було сховати до сейфа окружної виборчої комісії в місті Ахмета і відкрити лише після закінчення голосування 31 жовтня.

Та де там. Місцевих жителів і дільничну виборчу комісію зокрема розібрала цікавість: кого ж усе-таки обрали? Вони відкрили урну, підрахували голоси і... опублікували результати. В селі Омало 100 осіб зі 116 проголосували за правлячу партію «Союз громадян Грузії».

Цей факт напередодні виборів у країні, звичайно, став чудовою рекламою для цієї партії. А опозиція заявила протест, вимагаючи визнати вибори на селі недійсними. Водночас Центрвиборчком визнав підсумки голосування законними. Остаточно питання буде вирішено у Верховному суді.

Тими ж днями стався й інший скандал, пов'язаний з виборами. Командувач 12-ї російської військової бази в Батумі генерал-майор В'ячеслав Борисов заявив по телебаченню, що на виборах отримає перемогу опозиційний блок «Відродження», очолюваний керівником Аджарської автономії Асланом Абашидзе. І ось тоді, запевняв російський генерал, парламент швидко ратифікує договір про військові бази РФ у Грузії. «Ванга в генеральських погонах» передрікає, що російські війська залишатимуться на території Грузії ще 25—30 років, незважаючи на те, що нині йдеться про ліквідацію цих баз у найкоротші терміни.

Окрім того, генерал досить презирливо відгукнувся про Збройні сили Грузії. Його підтримав і Абашидзе, заявивши при цьому, що от, наприклад, російські військовики завжди чинять погоджено з місцевою владою, тобто з ним.

Усе це викликало різку реакцію в Тбілісі. Перед посольством РФ було навіть спалено російський прапор. Деякі парламентарії навіть зажадали оголосити Борисова персоною нон грата. МЗС Грузії настійливо «попрохало» Росію, щоб вона надалі стримувала своїх громадян від втручання у внутрішні справи інших країн.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

У Тирасполі «поховані» останні російські «старенькі»

У Молдові та Придністров'ї можуть спати спокійно: випадкові вибухи на російських складах зброї в селі Колбаснає, які вважаються найсоліднішими у Європі, тепер виключені.

Днями сапери оперативної групи російських військ (ОГРВ), що дислокується в Придністров'ї, підірвали останні 87 снарядів «стареньких» (зразки 40-х років), вивезених свого часу зі Східної Європи. Транспортуванню вони не підлягали, а подальше їх зберігання в арсеналах становило небезпеку. За останні чотири роки таких знищено декілька десятків тисяч.

Готові до відправлення, за словами командувача ОГРВ генерал-лейтенанта Валерія Євневича, тринадцять ешелонів зброї, про котрі міністр закордонних справ Росії Ігор Іванов казав у Держдумі як про необхідні Росії. За повідомленням поінформованих джерел, на складах ОГРВ припадає порохом зброя, яку можна використати в Чечні. Ешелони не випускало зі своєї території керівництво Придністров'я, наполягаючи на переділі армійського балансу. Тобто спочатку слід визначити «частку» Придністровського регіону. Як зазначив голова Верховної Ради Григорій Маракуца, тільки після цього можна говорити про дозвіл місцевої влади на вивезення «російської частини». Валерій Євневич також повідомив, що «через декілька днів питання має бути розв'язане».

Долю військового скарбу, що лишиться на складах, поки не вирішено, хоч уже сім західноєвропейських країн запропонували свою допомогу в утилізації боєприпасів, навіть називають цифру «інвестицій» — 30 мільйонів доларів. А обсяги складованих озброєнь такі, що, за словами командувача ОГРВ, якщо їх вивозити інтенсивно, знадобиться п'ять з половиною років.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Один цент за лідерство

Америка витрачає один цент із кожного бюджетного долара на те, щоб зберегти лідерство у світі. Про це повідомив держдепартамент США. Частина цих грошей потрапляє до країн СНД. Україна, зокрема, має щороку 195 мільйонів доларів фінансової допомоги. США також кредитують демонтаж 5 тисяч ядерних боєголовок Казахстану, України та Білорусі. І витрачають кошти на працевлаштування 25 тисяч колишніх радянських учених, зайнятих в оборонній промисловості.

Австралія — це озонова дірка, кенгуру і... коноплі

За даними Національного центру з вивчення алкоголізму та наркоманії, понад 2,7 млн. австралійців курять коноплю. Це при тому, що населення країни становить близько 18,7 млн. Майже 200 тисяч осіб мають тяжку форму наркотичної залежності. За це «зелене зілля» наркодилери щороку отримують понад 3 млрд. доларів США.

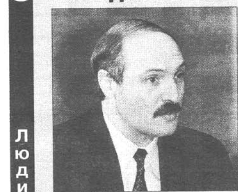
Водночас австралійським медикам досі не дозволяється використовувати препарати коноплі як знеболювальний засіб.

Павло АНГЕЛУЦА.

Австралія.

Люди й події

Заманливий метод

Цілком здорове почуття політичного егоїзму продемонстрував президент Білорусі Олександр Лукашенко у Москві, заявивши в Держдумі: «Я не збираюся устрявати у внутрішньополітичні розбірки й комусь продовжувати якийсь термін!». Логічно. Навіщо продовжувати термін комусь, коли набагато простіше продовжити його самому собі — наприклад, призначивши парламент і змінивши конституцію. Метод дуже заманливий. Схоже, можуть з'явитися послідовники...

Обережно, серійний анонім!

Невідомий дипломат вирішив скомпрометувати наше МЗС. Тільки-но вщухли пристрасті довкола надрукованої в газеті «День» статті «Міжнародна підтримка діючого президента загрожує демократії в Україні», підписаній «NN, дипломат, працівник МЗС» — тут як тут нова акція! Через агенцію «Інтерфакс-Україна» анонім стверджує: генсек Ради Європи Вальтер Швіммер заявив, що невдоволений минулими зустрічами у Верховній Раді і, навпаки, йому дуже сподобалося спілкування з нашими урядовцями. Ну й анонім — справжній маніяк...

Випередили...

Почуття глибокої образи на Югославію й пекельних заздрощів до Лівії охоплює, коли читаєш: за підтримку під час натовських бомбардувань югославський лідер Слободан Мілошевич нагородив лівійського лідера Муаммара Каддафі орденом «Велика зірка». Адже у нас теж є кого нагородити, і лідери деяких держав це залюбки роблять... Пригнічує і той факт, що орден Ярослава Мудрого Каддафі ще не має, а «Велику зірку» — вже похопилися. Випередили...

Є ризик

Генсек ООН Кофі Аннан хоче відправити до Чечні спеціальну місію Об'єднаних Націй, яка має «стати очима та вухами міжнародної спільноти». Та нема на це згоди Росії. У Москви є побоювання: хто зна, чи не схоче ООН — після трансплантації органів зору і слуху — з часом розширити експорт до Чечні. Наприклад, направити туди партію чудових «блакитних шоломів» зарубіжного виробництва.

Чи не перебір?

На думку російського прем'єра Володимира Путіна, єреванські події довели, що «бандити й злочинці — вони в усьому світі злочинці». «Це свідчить, — заявив він, — що ми все робимо правильно, розв'язуючи проблему боротьби з тероризмом у нас у Росії». Звісно ж, правильно. От лише одна проблема: у Вірменії «бандити й злочинці» здаються, а в Чечні черг із піднятими догори руками досі не спостерігається... Можливо, у Росії роблять усе аж занадто правильно?

Астрологічний прогноз на 1—7 листопада

ОВЕН. Ви досягнете певних висот і небувалої для вас стабільності. Щоб утриматися, вам доведеться вдатися до економії. Зате стійкість і надійність виявиться у цілком реальних і відчутних речах.

ТЕЛЕЦЬ. Ви працюватимете на перспективу і зміцнюватимете досягнуте. Поки не відчуєте, що твердо стоїте на ногах, не відмовляйтеся від співпраці. Далека поїздка (у тому числі зарубіжна) буде дуже вигідною, а компаньйон — надійним.

БЛИЗНЮКИ. Навіть якщо щось буде складатися невдало, не втрачайте надію і не відступайте. Вам треба подолати внутрішній бар'єр, треба попрацювати в незвичних умовах, щоб отримати схвалення від потрібної людини або активну допомогу від інших людей. Можна з прибутком завершити фінансову справу.

РАК. Ви будете потрібні — і друзям, і коханій людині, хоч напруження пристрастей нині не чекайте — ще не час. Потрібні ваші руки і голова. У нових стосунках доведеться брати фортецю не силою пристрасті, а терпінням. Тоді можна буде розраховувати на тривалий союз — оскільки без вас уже не зможуть обходитись.

ЛЕВ. Це найкращий тиждень, коли ви можете досягти найбільшого, використовуючи свої вміння та навички. Це стосується не тільки зміцнення становища на роботі, у професійному середовищі, серед колег або підлеглих. Тиждень сприятливий для укладення трудових угод і переходу на більш відповідальну посаду.

ДІВА. Творче піднесення, приплив сил і навіть наявність перешкод є гарними стимулами для боротьби з труднощами. Ви, як і Рак, маєте намір поборотися за свою любов. Це один з найкращих тижнів осені. Ваш ризик — це боротьба і діяльність.

ТЕРЕЗИ. Ще трохи зусиль — і ваша справа завершиться. Однак фінансові обмеження поки що залишаються. Це хороший тиждень, щоб здійснити вдалу операцію з купівлі-продажу квартири і будинку (понеділок і середа), успішно завершити будівництво і ремонт.

СКОРПІОН. Ваші функції і вплив будуть скорочені або обмежені. Натомість можете отримати більш цінні речі, наприклад, визначеність, конкретність і тривалість. У будь-якій справі отримаєте результат, якщо виявлятимете активність і використаєте зв'язки.

СТРІЛЕЦЬ. Настав час внутрішньої роботи з вимушеним обмеженням свободи. Але це не означає, що ви даремно марнуєте час. Це буде період, коли ви на всі сто відсотків використовуватимете свої здібності, можливості і фізичні сили.

КОЗЕРІГ. Будете впевнені в собі, як ніколи — відчуєте свою силу і пробивну здатність. Чудовий тиждень для чоловіків. А жінка може знайти «чоловіка життя». Вона буде підлегла чоловіку (що має і плюс, і мінус), і це визначить на найближчий час її особисте життя.

ВОДОЛІЙ. Будете незадоволені собою, своїм статусом і тим, чого досягли, тому наприкінці тижня почнете складати нові плани. Це тиждень для остаточного кроку, для підбиття підсумків і завершення певного етапу в житті. Нині важливо зберегти рівновагу та утримати здобуті позиції.

РИБИ. Ви опинитеся в дуже дієвому і пробивному оточенні, з допомогою якого зможете реалізувати свої плани. Активізуються стосунки з друзями. Ваші справи будуть не лише цікавими, але й взаємовигідними. Щоправда, ви будете обмежені в коштах і навряд чи зумієте отримати фінансову допомогу або повернути борг. Однак як нагороду отримаєте надійного друга і компаньйона.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Фото з конверта

У кожного своя «тачка».

Фото Юрія ПАВЛІВА.

Народний календар

Листопад — жовтню син, а зимі рідний брат

4 ЛИСТОПАДА — «Казанський день», Казанська Божа Мати. Остаточна межа переходу від осені до зими — міцно сковується земля, «морозцям дорогу вказує». Якщо цього дня небо заплаче, то слідом за дощем прийде зима. Зранку дощить — надвечір має піти сніг.

5 ЛИСТОПАДА — Якова. Якщо піде град або снігова крупа, то на Мотрону, тобто 22 листопада, настане справжня зима.

Прикмети листопада

Листопад, падолист, напівзимник. Листопад стелить землю листям, а грудень снігом. Якщо листопад дерев не обтрусить, то зима довгою бути мусить. Листопад уриває дня, а накликає ночі. В листопаді світанок з сутінками в полудень зустрічаються. Листопадовий день — що заячий хвіст. Блимання зірок у листопаді — ознака погіршення погоди і посилення вітру. Листопад не лютий, проте спитає, чи одягнутий та взутий.

Допоможи собі сам

Щоб устигнути за життям, навчіться чекати

Кого сьогодні можна здивувати стресом?

Життя летить уперед, вабить нас за собою, і хочеться не відстати. Тож нервуємо постійно і всюди — на роботі, вдома, посеред вуличної юрби і навіть на самоті. Нервуємо, не знаходячи у навколишньому тієї міри усталеності, що її так гостро потребуємо. І частогусто, відчуваючи постійну недугу, болі, що виникають раптово незрозуміло чого, тривогу, що не відпускає, не бажаємо або не вміємо передбачити наслідки! А вони не забаряться заявити про себе. Настає момент, коли постійне нервове перенапруження переходить у стійку депресію.

З будь-якої ситуації людині властиво шукати вихід. Шукає вона його, навіть опинившися в глухому куті. Але який? Психотропні препарати, пігулки, що їх порадили знайомі? У ліпшому разі користі від них немає. У гіршому — матимемо виразку, гіпертонію... А потім уже звертаємося до фахівців.

Чи не простіше виконувати кілька простих порад? Їх п'ять. Тож не лінуйтеся вранці та ввечері приймати контрастний душ і розпочинати день із зарядки, хай навіть п'ятихвилинної. Коли вдома у вас немає душу, обливайтеся водою — це доступно всім. Хоча б годину після роботи перебувайте на повітрі, не порушуючи це правило будь-якої погоди. Ліпше відмовтеся від зайвої чашечки кави, не догоджайте своїм уподобанням. За призначенням лікаря спробуйте справитися з емоційним напруженням за допомогою спеціальних вітамінів, що знижують дратівливість і втому, концентрують увагу. І, врешті-решт, порада, яка всім відома, але не всі її виконують — на шкоду власному здоров'ю: не засиджуйтеся до пізньої ночі, вчасно лягайте спати.

А ще добре було б частіше пригадувати мудрий вислів великого романіста Оноре де Бальзака: «З долею слід поводитися, як зі здоров'ям: коли вона нам сприяє — насолоджуйтеся нею, а коли починає вередувати — терпляче очікуйте, не вдаючися без особливої потреби до сильнодіючих засобів».

Марина АЛЬТОВА.

А я роблю так

«Пов'язки» на радіаторах

Між секціями радіатора протягом опалювального сезону можливе витікання. Я усуваю його самотужки і роблю це так. Сталевим тросиком із вузлами на кінці очищаю пошкоджений стик до металу. Потім на вузьку полотняну стрічку накладаю суміш епоксидної смоли з бронзовим порошком (бронзовою фарбою) або епоксидний клей з алюмінієвим порошком (алюмінієвою фарбою) і щільно намотую у два-три шари на пошкоджене місце. Можна також ви користати густотерті цинкові білила, але кількість шарів стрічки збільшую до 4—5, а після намотування стрічки накладаю металевий хомутик з болтом і туго затягую його. Перед новим опалювальним сезоном раджу змінити «пов'язки».

Ярослав БУРЧАК.

Київ.

Кросворд

По горизонталі: 1. Автор повісті «Захар Беркут». 4. Видатний італійський співак. 9. Башкирське місто. 10. Богиня перемоги у стародавніх греків. 12. Бог вогню у ведичній релігії. 14. Український історик, репресований більшовиками. 16. Назва села в Канаді, за якою і нарекли країну Канадою. 17. Витримана горілка. 18. Давньогрецький історик і географ. 19. Кругла споруда. 20. Прізвище Остапа Вишні. 22. Притока Тиси. 23. Організатор оборони Києва від татаро-монголів. 25. Комп'ютер. 27. Відома співачка, пропагандист української пісні. 28. Глава Корану. 30. Великий феодал у середньовічній Англії. 31. Колишня столиця США. 32. Поема Т. Шевченка російською мовою. 33. Містечко на Київщині.

По вертикалі: 1. Син Мітрідата Євпатора, через зраду якого батько наклав на себе руки. 2. Резиденція царя Парфії. 3. Відомий вождь індіанців у США. 4. Серія малюнків як цільна розповідь. 5. Річка в Закарпатті. 6. Кісткова порожнина, в якій міститься очне яблуко. 7. Стара назва Британських островів. 8. Фільтр для очистки нафти від піщинок. 11. Набір деталей, з яких діти складають іграшки. 13. Відомий хоровий диригент, батько капели «Думка». 14. Видатний український терапевт. 15. Український живописець. 21. Колишній прем'єр-міністр Італії, противник Муссоліні. 22. Російський генерал, під чиїм керівництвом було зруйновано Запорозьку Січ. 23. Колишній воротар московського «Спартака». 24. Камінець-точило. 25. Книга Геродота про наше Причорномор'я. 26. Велика карета для далеких подорожей, у яку запрягали 3—6 пар коней. 29. Гора і монастир у Греції. 30. Відомий у минулому польський футболіст.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311203.
1 2 3 4 5 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com